

Proposal to Encode Arabic Siyaq Numbers in Unicode

Anshuman Pandey
Department of Linguistics
University of California, Berkeley
Berkeley, California, U.S.A.
anshuman.pandey@berkeley.edu

January 1, 2016

This is a proposal to encode ‘Arabic Siyaq Numbers’ in the Unicode standard. It unifies ‘Diwani Siyaq Numbers’ and ‘Ottoman Siyaq Numbers’, which were previously proposed for encoding as separate blocks:

- L2/15-066R“Proposal to Encode Diwani Siyaq Numbers in Unicode”
- L2/15-072R2 “Proposal to Encode Ottoman Siyaq Numbers in Unicode”

The justification for unification is provided in

- L2/15-340 “Unification of ‘Diwani’ and ‘Ottoman’ Siyaq Numbers”

Proposals to encode characters of two other Siyaq systems have been submitted:

- L2/15-121R2 “Proposal to Encode Indic Siyaq Numbers in Unicode”
- L2/15-122R“Proposal to Encode Persian Siyaq Numbers in Unicode”

1 Background

Siyaq notation is believed to have been developed during the Umayyid period in the 8th century CE and advanced by the Abbasid state, which ruled much of the Middle East and parts of north Africa from 750–1258. The earliest document containing Siyaq numbers is a list of expenses presented to the Abbasid ruler al-Muqtadir Bi’llah by his minister ’Ali ibn ’Isa, which is dated to 918–919 (see figures 1–5). The notation system was adopted along with Abbasid accounting techniques by the Ilkhan dynasty, which ruled parts of the Middle East and Central Asia from 1258–1353 (see figures 6–10). The system was continued by administrators of the Ottoman Empire from 1299–1924 (see figures 11–18). An examination of the notation systems used in the available Abbasid, Ilkhanate, and Ottoman sources indicate that the forms of numbers written by ’Ali ibn ’Isa in the 10th century are nearly identical to those used by Ottoman clerks in the 20th century.

The ‘Arabic Siyaq Numbers’ block contains characters for encoding *diwani* or *siyaq* numbers used historically throughout the Middle East. It encompasses forms of numbers used in the earliest attested records from the Abbasid period through to the most recent Ottoman documents.

2 Script Details

Character repertoire The proposed ‘Arabic Siyaq Numbers’ block contains 62 characters. All distinctive characters are attested in the available sources, excerpts of which are enclosed here.

Representative glyphs Representative glyphs are based upon numbers shown in the manuscript in figure 11. They reflect number forms found in the available sources. These representative glyphs resemble the metal type designs shown in *Exposé des signes de numération usités chez les peuples orientaux anciens et modernes* by Antoine Paulin Pihan (Paris: L'imprimerie impériale, 1860), which are shown here in figures 48 and 49. Glyphs for characters not found in the above sources have been created anew. The font was produced by the proposal author.

Structure The numbers represent units of a decimal positional system. The notation system is additive, that is, the value of a number is the sum of the numerical signs that represent it. There is no character for zero; it is inherent in the numbers for each decimal order. There are distinctive characters for the primary units, tens, hundreds, thousands, and ten thousands. Numbers of higher orders are represented as sequences of these characters.

Directionality The numbers are written right-to-left in the regular Arabic manner.

Ordering The encoded sequence reflects various methods of expressing numbers in Arabic. Generally, the largest number occurs first and smaller units follow in sequential order. Compound numbers involving the tens and primary units are written transposed with the latter placed before the former.

3 Characters Proposed

3.1 Primary numbers

The following 9 characters are used for representing the primary numbers:

١	ARABIC SIYAQ NUMBER ONE
٢	ARABIC SIYAQ NUMBER TWO
٣	ARABIC SIYAQ NUMBER THREE
٤	ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR
٥	ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE
٦	ARABIC SIYAQ NUMBER SIX
٧	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN
٨	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT
٩	ARABIC SIYAQ NUMBER NINE

Variant forms of the primary numbers are attested in records from various historical periods (see figures 25, 32. Some of these are glyptic variants, while others are alternate forms:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Regular	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
Variant	.١, ٢	٣	٤	٥	٦	٧, .	٨	٩	١

The chief difference between the regular and variant forms is the use of an upward terminal stroke. The bodies of the variant forms are slightly adjusted so they rest at the baseline. The terminal is written in the variants for FOUR .. NINE. The variants for ONE .. THREE are idiosyncratic.

The • is shown as a variant for ٦ SIX in figure 48. It is described there as being used in place of ٦ in compound numbers, eg. 16 may be written as ١٦• instead of ١٦. The provenance for this form is unspecified. It does not occur in any of the handbooks on Siyaq or the primary sources consulted. Conceivably, this dot-like form may be a truncation of the stroke for ٦ SIX and should be treated as a glyphic variant.

Several of these are included in the repertoire as alternate forms (see section 3.2).

3.2 Alternate forms of the primary numbers

The following alternate forms are included in the repertoire:

- ٠١ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE ONE
- ٠٢ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWO
- ٠٣ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE THREE
- ٠٤ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE FOUR
- ٠٥ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE FIVE
- ٠٦ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE SIX
- ٠٧ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE SEVEN
- ٠٨ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE EIGHT
- ٠٩ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE NINE

The ٠١ ALTERNATE ONE and ٠٢ ALTERNATE TWO occur commonly in early Siyaq sources (see figures 2, 11, 32). The ALTERNATE ONE has the glyphic variant ٢, which is produced by joining the stroke with the dot.

3.3 Tens

The following 9 characters are used for representing the tens:

- ٠١٠ ARABIC SIYAQ NUMBER TEN
- ٠٢٠ ARABIC SIYAQ NUMBER TWENTY
- ٠٣٠ ARABIC SIYAQ NUMBER THIRTY
- ٠٤٠ ARABIC SIYAQ NUMBER FORTY

- ٥٠ ARABIC SIYAQ NUMBER FIFTY
- ٦٠ ARABIC SIYAQ NUMBER SIXTY
- ٧٠ ARABIC SIYAQ NUMBER SEVENTY
- ٨٠ ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHTY
- ٩٠ ARABIC SIYAQ NUMBER NINETY

3.4 Alternate form of tens

The following alternate form is proposed:

- ١٠ ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TEN

The ١٠ is a variant form of ٠ TEN that is graphically related to the alternate forms of the primary numbers FOUR .. NINE, and is generally used when the number 10 is grouped with that set.

3.5 Hundreds

The following 9 characters are used for representing the hundreds:

- ١٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER ONE HUNDRED
- ٢٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER TWO HUNDRED
- ٣٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER THREE HUNDRED
- ٤٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR HUNDRED
- ٥٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE HUNDRED
- ٦٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER SIX HUNDRED
- ٧٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN HUNDRED
- ٨٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT HUNDRED
- ٩٠٠ ARABIC SIYAQ NUMBER NINE HUNDRED

Variant forms of the following hundreds are shown in charts from handbooks:

	400	600	700	900
Regular	٤٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٩٠٠
Variant	٤٠٠, ٤٦١	٦	٧٥	٩٥

The distinctive variants are those for FOUR HUNDRED and SIX HUNDRED, which are discussed in section 3.6 below. The other variants are more conservative shapes of the regular forms in which the downward strokes

from the body of the number stop at the baseline and fold into the terminal instead of looping below the baseline. These are similar enough to the representative forms to be considered glyptic variants.

3.6 Alternate forms of the hundreds

The following alternate forms are included in the repertoire:

 ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE FOUR HUNDRED

 ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE SIX HUNDRED

The form is shown as a variant of FOUR HUNDRED in figure 26.

The form is shown as a variant of SIX HUNDRED in figures 30, 37. The form follows the general pattern of FOUR HUNDRED .. NINE HUNDRED, but uses a simple horizontal stroke that connects to the terminal for the hundreds unit. It is included as an alternate character based upon its distinctive shape.

3.7 Thousands

The following 9 characters are used for representing the thousands:

 ARABIC SIYAQ NUMBER ONE THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER TWO THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER THREE THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER SIX THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER NINE THOUSAND

3.8 Alternate form for two thousand

The following alternate form is proposed:

 ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE ONE THOUSAND

 ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWO THOUSAND

The number one thousand is written as (ie, see figure 2). It is included as an alternate form because of its common occurrence. The is shown as a variant of the regular TWO THOUSAND in figures 26, 39. The form is produced by curving the terminal stroke upwards instead of writing it horizontally beneath the body. It is included in the proposed repertoire because of its distinctive shape.

3.9 Ten thousands

The following 9 characters are used for representing the ten thousands:

ع	ARABIC SIYAQ NUMBER TEN THOUSAND
ع	ARABIC SIYAQ NUMBER TWENTY THOUSAND
س	ARABIC SIYAQ NUMBER THIRTY THOUSAND
ه	ARABIC SIYAQ NUMBER FORTY THOUSAND
ح	ARABIC SIYAQ NUMBER FIFTY THOUSAND
ط	ARABIC SIYAQ NUMBER SIXTY THOUSAND
ث	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVENTY THOUSAND
ئ	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHTY THOUSAND
ل	ARABIC SIYAQ NUMBER NINETY THOUSAND

Variant forms of the ten thousands are attested. Some of these are shown below. The first row contains representative glyphs for the proposed characters, the rest contain variant forms:

10,000	20,000	30,000	40,000	50,000	60,000	70,000	80,000	90,000
ع	ع	س	ه	ح	ط	ث	ئ	ل
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س
ع	ر	س	ه	ح	ط	ب	ن	س

The ten thousands are produced by adding the element ‘ to a modified or extended form of the tens (Fekete 1955: 37). The variant forms exhibit different shapes of this element, some of which reveal forms of its original source الف *alf* ‘one thousand’. These are all to be handled as glyphic variants.

3.10 Alternate forms of the ten thousands

The following alternate forms are proposed:

ع	ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TEN THOUSAND
ع	ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWENTY THOUSAND

These alternate forms are used in sources in place of the regular numbers (see figure 40). The ع and ع have a common structure based upon that of the three through nine thousands, eg. ع THREE THOUSAND,

FOUR THOUSAND, NINE THOUSAND. On the other hand, the regular TEN THOUSAND follows the structure of other ten thousands. The structure of ALTERNATE TEN THOUSAND follows the principle of grouping the number ten with the primary numbers. The alternate forms are included as separate characters on account of their distinctive shapes.

3.11 Multiplier

The following sign is proposed:

ARABIC SIYAQ SIGN MARRATAN

The sign MARRATAN is a multiplier used in combination with ONE HUNDRED and ONE THOUSAND for expressing the millions and larger orders. Examples of the sign are shown in figures 31 and 40). Its shape is based upon an abbreviation of the Arabic *marratan* / Turkish *merreten* “times” (Fekete 1955: 38). When MARRATAN is followed by ONE HUNDRED the sequence may be ligated as + , as a result of cursive writing (see the orthography for the millions in section 5). It may also ligate with both the following ONE HUNDRED and the preceding number, eg. ← + + . Such representations are calligraphic and are to be controlled using fonts.

4 Characters not proposed

The following characters have been identified in the available sources, but are not yet proposed for encoding because of insufficient information:

4.1 Fractions

There are several signs used for writing fractions. Those shown in figures 44, 45, 46 are listed below:

Fraction	Value	Name
٤	$\frac{1}{4}$	ربع rub'
٢	$\frac{1}{2}$	نصف nisf
٣	$\frac{1}{3}$	نیم nīm
٣	$\frac{1}{3}$	ثلث tulut
٣	$\frac{1}{3}$	ثلثان tulutān
٦	$\frac{1}{6}$	سدس sūds
٢٤	$\frac{1}{24}$	طسوج tassūj
٦	$\frac{1}{6}$	صيير sa'īr

Additional research is required for determining their representative shapes, identifying sources containing their usage, and understanding the full repertoire of fraction signs.

4.2 Number mark

Figure 49 shows the sign written above a set of numbers in order to indicate that they belong to a group. The source of this mark is unknown. It is not used in the sources consulted for this proposal in the way that it is described by Pihan (1860: 237). Certainly, various supertending marks are written above Siyaq numbers, but these are abbreviations of specific quantities represented by the number (see figures 12–18). It is possible that one such mark resembling was interpreted as being an abbreviation for سیاق siyāq. This was previously proposed for encoding in the Arabic block as *ARABIC SIYAQ NUMBER MARK (see L2/15-074). It may be practical to withdraw that proposal until actual usage of the mark is identified.

5 Orthography

The proposed method for representing Arabic Siyaq Numbers in encoded text is described below. The examples contain three columns: the left is the numeric value; the center is the Siyaq representation in the regular right to left orientation; the right is the sequence of proposed Unicode characters that would be used for producing the numerical notation in encoded text. The order of the characters in the Unicode sequence (right column) is left to right and indicates the order of input for the characters, ie. the left-most character is the first to be input.

5	 < FIVE>	
5	 < ALTERNATE FIVE>	
50	 < FIFTY>	
55	 < FIVE, FIFTY>	
55	 < ALTERNATE FIVE, FIFTY>	
500	 < FIVE HUNDRED>	
505	 < FIVE HUNDRED, FIVE>	
550	 < FIVE HUNDRED, FIFTY>	
555	 < FIVE HUNDRED, FIVE, FIFTY>	
5,000	 < FIVE THOUSAND>	
5,005	 < FIVE THOUSAND, FIVE>	
5,500	 < FIVE THOUSAND, FIVE HUNDRED>	

50,000	٥٠	<٥٠ FIFTY THOUSAND>
50,005	٥٠٥	<٥٠٥ FIFTY THOUSAND, ٥ FIVE>
50,550	٥٠٥٥٠	<٥٠٥٥٠ FIFTY THOUSAND, ٥ FIVE HUNDRED, ٥ FIFTY>
55,000	٥٥	<٥ FIVE, ٥٥ FIFTY THOUSAND>
55,005	٥٥٥	<٥ FIVE, ٥٥ FIFTY THOUSAND, ٥ FIVE>
500,000	٥٠٠	<٥٠٠ FIVE HUNDRED, ١ ONE THOUSAND>
500,055	٥٠٠٥٥	<٥٠٠٥٥ FIVE HUNDRED, ١ ONE THOUSAND, ٥ FIVE, ٥ FIFTY>
505,505	٥٠٥٥٠٥	<٥٠٥٥٠٥ FIVE HUNDRED, ١ ONE THOUSAND, ٥٥ FIVE THOUSAND, ٥ FIVE HUNDRED, ٥ FIVE>
555,555	٥٥٥٥٥	<٥٥٥٥٥ FIVE HUNDRED, ٥ FIVE, ٥٥ FIFTY THOUSAND, ٥ FIVE HUNDRED, ٥ FIVE, ٥ FIFTY>
5,000,000	٥٠٠٠٠	<٥٠٠٠٠ FIVE THOUSAND, ١ ONE THOUSAND>
5,000,000	٥٠٠٠٠	<٥٠٠٠٠ FIVE THOUSAND, ٢ MARRATAN, ١ ONE THOUSAND>
5,500,000	٥٠٠٠٥	<٥٠٠٠٥ FIVE THOUSAND, ١ ONE THOUSAND, ٥ FIVE HUNDRED, ١ ONE THOUSAND>
5,500,000	٥٠٠٠٥	<٥٠٠٠٥ FIVE THOUSAND, ٢ MARRATAN, ١ ONE THOUSAND, ٥ FIVE HUNDRED, ١ ONE THOUSAND>
50,000,000	٥٠٠٠٠٥	<٥٠٠٠٠٥ FIFTY THOUSAND, ١ ONE THOUSAND>

Compounds involving the primary numbers and tens Compounds of the primary numbers and tens and ten thousands, are written transposed with the primary number placed before the larger number. Below are representations of 11–19. The same pattern is used for expressing compounds of 21–99.

10	ع	<ع TEN>
	عا	<عا ALTERNATE TEN>
11	اع	<ا ONE, ع TEN>
	ا.ع	<.ا ALTERNATE ONE, ع TEN>

12	٢٠	<٢ TWO, ٠ ZERO>
	٢٠	<٢ ALTERNATE TWO, ٠ ZERO>
13	٣٠	<٣ THREE, ٠ ZERO>
	٣٠	<٣ ALTERNATE THREE, ٠ ZERO>
14	٤٠	<٤ FOUR, ٠ ZERO>
	٤٠	<٤ ALTERNATE FOUR, ٠ ZERO>
15	٥٠	<٥ FIVE, ٠ ZERO>
	٥٠	<٥ ALTERNATE FIVE, ٠ ZERO>
16	٦٠	<٦ SIX, ٠ ZERO>
	٦٠	<٦ ALTERNATE SIX, ٠ ZERO>
17	٧٠	<٧ SEVEN, ٠ ZERO>
	٧٠	<٧ ALTERNATE SEVEN, ٠ ZERO>
18	٨٠	<٨ EIGHT, ٠ ZERO>
	٨٠	<٨ ALTERNATE EIGHT, ٠ ZERO>
19	٩٠	<٩ NINE, ٠ ZERO>
	٩٠	<٩ ALTERNATE NINE, ٠ ZERO>
20	٢٠	<٢٠ TWENTY>

Ten thousands Compounds of the primary numbers and ten thousands are written by transposing the units:

10,000	١٠٠٠	<١ ONE, ٠ ZERO TEN THOUSAND>
11,000	١١٠٠	<١ ONE, ١ ONE TEN THOUSAND>
12,000	١٢٠٠	<١ ONE, ٢ TWO TEN THOUSAND>
13,000	١٣٠٠	<١ ONE, ٣ THREE TEN THOUSAND>
14,000	١٤٠٠	<١ ONE, ٤ FOUR TEN THOUSAND>
15,000	١٥٠٠	<١ ONE, ٥ FIVE TEN THOUSAND>

16,000	ستة عشر	< ستة SIX, عشر TEN THOUSAND>
17,000	سبعين	< سبعة SEVEN, عشرين TWENTY THOUSAND>
18,000	ثمانين	< ثمانية EIGHT, عشرين TWENTY THOUSAND>
19,000	تسعين	< تسعة NINE, عشرين TWENTY THOUSAND>
20,000	عشرين	< عشرين TWENTY THOUSAND>

Hundred thousands The hundred thousands are written using the hundreds and **الف ONE THOUSAND**:

100,000	مائة	< مائة ONE HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
200,000	مئتين	< مئتين TWO HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
300,000	ثلاثمائة	< ثلاثة THREE HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
400,000	أربعمائة	< أربعمائة FOUR HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
500,000	五大	< خمس مائة FIVE HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
600,000	ستمائة	< ست مائة SIX HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
700,000	سبعين	< سبعين SEVEN HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
800,000	ثمانين	< ثمانين EIGHT HUNDRED, الف ONE THOUSAND>
900,000	تسعين	< تسعين NINE HUNDRED, الف ONE THOUSAND>

The hundred and ten thousands are represented using the same pattern as above:

110,000	مائة وستة عشر	< مائة ONE HUNDRED, ستة عشر TEN THOUSAND>
120,000	مائة وسبعين	< مائة ONE HUNDRED, سبعين TWENTY THOUSAND>
130,000	مائة وثمانين	< مائة ONE HUNDRED, ثمانين THIRTY THOUSAND>
190,000	مائة وتسعين	< مائة ONE HUNDRED, تسعين NINETY THOUSAND>

Millions There are several ways of representing the millions. One method is to repeat the thousands, eg. **الف الف ألف الف alf alf 'thousand thousand'**, using **الف ONE THOUSAND** as a multiplier. The **ال ألف ALTERNATE ONE THOUSAND** is also commonly used.

1,000,000	العَالِمُ	<العَالِمُ ONE THOUSAND, العَالِمُ ONE THOUSAND>
	الْأَلْفُ	<الْأَلْفُ ALTERNATE ONE THOUSAND, الْأَلْفُ ALTERNATE ONE THOUSAND>
2,000,000	الْأَلْفَيْنِ	<الْأَلْفَيْنِ TWO THOUSAND, العَالِمُ ONE THOUSAND>
3,000,000	سَعْدُ الْعَالِمِ	<سَعْدُ الْعَالِمِ THREE THOUSAND, العَالِمُ ONE THOUSAND>
9,000,000	سَعْدُ الْعَالِمِ	<سَعْدُ الْعَالِمِ NINE THOUSAND, العَالِمُ ONE THOUSAND>

This repetition is also expressed as الف مرّة alf marattan alf ‘thousand times a thousand’. In such cases, the sign مARRATAN is used as an additional multiplier before 千 ONE THOUSAND (see figure 30).

1,000,000	العمر العا	< ONE THOUSAND, مARRATAN, الع ONE THOUSAND>
2,000,000	العمر العا	< TWO THOUSAND, مARRATAN, الع ONE THOUSAND>
3,000,000	العمر العا	< THREE THOUSAND, مARRATAN, الع ONE THOUSAND>
9,000,000	العمر العا	< NINE THOUSAND, مARRATAN, الع ONE THOUSAND>

Another method reckons the millions as “ten times one hundred thousand” (see figure 40). The sequence **سالہ** ONE HUNDRED, **لکھ** ONE THOUSAND> is the multiplier. The **م** MARRATAN is used here as well.

1,000,000	عشر ملايين	<عشر ملايين MARRATAN, ماراتان ONE HUNDRED, مائة ONE THOUSAND>
2,000,000	عشرين ملايين	<عشرين ملايين TWENTY, ماراتان ONE HUNDRED, مائة ONE THOUSAND>
3,000,000	ثلاثين ملايين	<ثلاثين ملايين THIRTY, ماراتان ONE HUNDRED, مائة ONE THOUSAND>
9,000,000	تسعين ملايين	< تسعين ملايين NINETY, ماراتان ONE HUNDRED, مائة ONE THOUSAND>

When MARRATAN is followed by ONE HUNDRED the sequence may be ligated as $\text{眷} \leftarrow \text{眷} + \text{恩}$, as a result of cursive writing (see figures 40 and 42). Ligation may also occur with the preceding number.

Similar ligation occurs when writing higher orders, as described below.

Ten millions The ten millions are conceived of in two ways: The first is in terms of “hundred multiplied by one hundred thousand” (see figure 40). The *MARRATAN* is used for producing these representations:

10,000,000	ما مار مالع	<م ONE HUNDRED, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
20,000,000	م مار مالع	<م TWO HUNDRED, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
30,000,000	م مار مالع	<م THREE HUNDRED, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
90,000,000	م مار مالع	<م NINE HUNDRED, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>

The second method is expressed as “ten thousand times one thousand”. It is written as:

10,000,000	ع ع ع ع ع	<ع TEN THOUSAND, ع ONE THOUSAND>
20,000,000	ع ع ع ع ع	<ع TEN THOUSAND, ع MARRATAN, ع ONE THOUSAND>
30,000,000	ع ع ع ع ع	<ع TEN THOUSAND, ع MARRATAN, ع ONE THOUSAND>
90,000,000	ع ع ع ع ع	<ع TEN THOUSAND, ع MARRATAN, ع ONE THOUSAND>

This method is also represented using the sign م MARRATAN:

10,000,000	ع ع م ع ع	<ع TEN THOUSAND, م MARRATAN, ع ONE THOUSAND>
20,000,000	ع ع م ع ع	<ع TEN THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, ع ONE THOUSAND>
30,000,000	ع ع م ع ع	<ع TEN THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
90,000,000	ع ع م ع ع	<ع TEN THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>

Hundred millions The hundred millions are expressed as “thousand times one hundred thousand”. This order is represented as follows:

100,000,000	الع م مالع	<الع ONE THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
200,000,000	ا الع م مالع	<ا الع TWO THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
300,000,000	س الع م مالع	<س الع THREE THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>
900,000,000	ل الع م مالع	<ل الع NINE THOUSAND, م MARRATAN, م ONE HUNDRED, م ONE THOUSAND>

Billions The Billions are expressed as “ten thousand times one hundred thousand” (see figure 41). This order is represented as follows:

1,000,000,000	عَمْلُ مِرْكَازٍ	<عَمْلُ مِرْكَازٍ TEN THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
1,000,000,000	عَالِمْ مِرْكَازٍ	<عَالِمْ مِرْكَازٍ ALTERNATE TEN THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
2,000,000,000	عَطْلُ مِرْكَازٍ	<عَطْلُ مِرْكَازٍ TWENTY THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
3,000,000,000	سَعْلُ مِرْكَازٍ	<سَعْلُ مِرْكَازٍ THIRTY THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
9,000,000,000	لَعْلُ مِرْكَازٍ	<لَعْلُ مِرْكَازٍ NINETY THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>

Ten billions The ten billions are expressed as “one hundred thousand times one hundred thousand” (see figure 41). This order is represented as follows:

10,000,000,000	مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
20,000,000,000	مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ TWO HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
30,000,000,000	مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ THREE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
90,000,000,000	مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<مَا لَعْلُ مِرْكَازٍ NINE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>

Hundred billions The hundred billions are expressed as “thousand times thousand times one hundred thousand” (see figures 28, 41, 11). This order is represented as follows:

100,000,000,000	إِلَّا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<إِلَّا لَعْلُ مِرْكَازٍ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
200,000,000,000	إِلَّا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<إِلَّا لَعْلُ مِرْكَازٍ TWO HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>
300,000,000,000	إِلَّا لَعْلُ مِرْكَازٍ	<إِلَّا لَعْلُ مِرْكَازٍ THREE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND, مِرْكَازٍ MARRATAN, لَمْ ONE HUNDRED, إِلَّا ONE THOUSAND>

٩٠٠,٠٠٠,٠٠٠,٠٠٠ NINE HUNDRED ONE THOUSAND ماراثان،
لَعَلِيفُ الْعَمَرِ مَا لَعَلِيفُ لَعَالِيفُ ONE HUNDRED ONE THOUSAND>

Punctuation In some sources the sign • is used for indicating the end of a numerical sequence. It is placed after the last number in a sequence. A separate character for • is not proposed for inclusion in the ‘Arabic Siyaq Numbers’ block, instead the generic punctuation mark U+002E FULL STOP should be used.

111. **١٠١** <ب ONE HUNDRED, ١ ONE, ب TEN, • U+002E FULL STOP>

6 Character Data

Character Properties In the format of `UnicodeData.txt`:

1ED01;ARABIC SIYAQ NUMBER ONE;No;0;AL;;;;1;N;;;;
1ED02;ARABIC SIYAQ NUMBER TWO;No;0;AL;;;;2;N;;;;
1ED03;ARABIC SIYAQ NUMBER THREE;No;0;AL;;;;3;N;;;;
1ED04;ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR;No;0;AL;;;;4;N;;;;
1ED05;ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE;No;0;AL;;;;5;N;;;;
1ED06;ARABIC SIYAQ NUMBER SIX;No;0;AL;;;;6;N;;;;
1ED07;ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN;No;0;AL;;;;7;N;;;;
1ED08;ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT;No;0;AL;;;;8;N;;;;
1ED09;ARABIC SIYAQ NUMBER NINE;No;0;AL;;;;9;N;;;;
1ED0A;ARABIC SIYAQ NUMBER TEN;No;0;AL;;;;10;N;;;;
1ED0B;ARABIC SIYAQ NUMBER TWENTY;No;0;AL;;;;20;N;;;;
1ED0C;ARABIC SIYAQ NUMBER THIRTY;No;0;AL;;;;30;N;;;;
1ED0D;ARABIC SIYAQ NUMBER FORTY;No;0;AL;;;;40;N;;;;
1ED0E;ARABIC SIYAQ NUMBER FIFTY;No;0;AL;;;;50;N;;;;
1ED0F;ARABIC SIYAQ NUMBER SIXTY;No;0;AL;;;;60;N;;;;
1ED10;ARABIC SIYAQ NUMBER SEVENTY;No;0;AL;;;;70;N;;;;
1ED11;ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHTY;No;0;AL;;;;80;N;;;;
1ED12;ARABIC SIYAQ NUMBER NINETY;No;0;AL;;;;90;N;;;;
1ED13;ARABIC SIYAQ NUMBER ONE HUNDRED;No;0;AL;;;;100;N;;;;
1ED14;ARABIC SIYAQ NUMBER TWO HUNDRED;No;0;AL;;;;200;N;;;;
1ED15;ARABIC SIYAQ NUMBER THREE HUNDRED;No;0;AL;;;;300;N;;;;
1ED16;ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR HUNDRED;No;0;AL;;;;400;N;;;;
1ED17;ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE HUNDRED;No;0;AL;;;;500;N;;;;
1ED18;ARABIC SIYAQ NUMBER SIX HUNDRED;No;0;AL;;;;600;N;;;;
1ED19;ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN HUNDRED;No;0;AL;;;;700;N;;;;
1ED1A;ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT HUNDRED;No;0;AL;;;;800;N;;;;
1ED1B;ARABIC SIYAQ NUMBER NINE HUNDRED;No;0;AL;;;;900;N;;;;
1ED1C;ARABIC SIYAQ NUMBER ONE THOUSAND;No;0;AL;;;;1000;N;;;;
1ED1D;ARABIC SIYAQ NUMBER TWO THOUSAND;No;0;AL;;;;2000;N;;;;
1ED1E;ARABIC SIYAQ NUMBER THREE THOUSAND;No;0;AL;;;;3000;N;;;;
1ED1F;ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR THOUSAND;No;0;AL;;;;4000;N;;;;
1ED20;ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE THOUSAND;No;0;AL;;;;5000;N;;;;
1ED21;ARABIC SIYAQ NUMBER SIX THOUSAND;No;0;AL;;;;6000;N;;;;
1ED22;ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN THOUSAND;No;0;AL;;;;7000;N;;;;
1ED23;ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT THOUSAND;No;0;AL;;;;8000;N;;;;
1ED24;ARABIC SIYAQ NUMBER NINE THOUSAND;No;0;AL;;;;9000;N;;;;
1ED25;ARABIC SIYAQ NUMBER TEN THOUSAND;No;0;AL;;;;10000;N;;;;
1ED26;ARABIC SIYAQ NUMBER TWENTY THOUSAND;No;0;AL;;;;20000;N;;;;
1ED27;ARABIC SIYAQ NUMBER THIRTY THOUSAND;No;0;AL;;;;30000;N;;;;
1ED28;ARABIC SIYAQ NUMBER FORTY THOUSAND;No;0;AL;;;;40000;N;;;;
1ED29;ARABIC SIYAQ NUMBER FIFTY THOUSAND;No;0;AL;;;;50000;N;;;;
1ED2A;ARABIC SIYAQ NUMBER SIXTY THOUSAND;No;0;AL;;;;60000;N;;;;

```

1ED2B;ARABIC SIYAQ NUMBER SEVENTY THOUSAND;No;0;AL;;;;70000;N;;;;;
1ED2C;ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHTY THOUSAND;No;0;AL;;;;80000;N;;;;;
1ED2D;ARABIC SIYAQ NUMBER NINETY THOUSAND;No;0;AL;;;;90000;N;;;;;
1ED2E;ARABIC SIYAQ SIGN MARRATAN;So;0;AL;;;;;N;;;;;
1ED2F;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE ONE;No;0;AL;;;;1;N;;;;;
1ED30;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWO;No;0;AL;;;;2;N;;;;;
1ED31;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE THREE;No;0;AL;;;;3;N;;;;;
1ED32;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE FOUR;No;0;AL;;;;4;N;;;;;
1ED33;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE FIVE;No;0;AL;;;;5;N;;;;;
1ED34;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE SIX;No;0;AL;;;;6;N;;;;;
1ED35;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE SEVEN;No;0;AL;;;;7;N;;;;;
1ED36;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE EIGHT;No;0;AL;;;;8;N;;;;;
1ED37;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE NINE;No;0;AL;;;;9;N;;;;;
1ED38;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TEN;No;0;AL;;;;10;N;;;;;
1ED39;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE FOUR HUNDRED;No;0;AL;;;;400;N;;;;;
1ED3A;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE SIX HUNDRED;No;0;AL;;;;600;N;;;;;
1ED3B;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE ONE THOUSAND;No;0;AL;;;;1000;N;;;;;
1ED3C;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWO THOUSAND;No;0;AL;;;;2000;N;;;;;
1ED3D;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TEN THOUSAND;No;0;AL;;;;10000;N;;;;;
1ED3E;ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWENTY THOUSAND;No;0;AL;;;;20000;N;;;;;

```

Linebreaking In the format of LineBreak.txt:

```

1ED01..1ED3E;AL # No [62] ARABIC SIYAQ NUMBER ONE ..
ARABIC SIYAQ NUMBER ALTERNATE TWENTY THOUSAND

```

7 References

- Cevdet, Mehmed. 1937. *Siyakat Yazısı ve Rakkamları*. Bozkurt Matbaası.
- Elitaş, Cemal; Oktay Güvemli; Oğuzhan Aydemir; Mehmet Erkan; Uğur Özcan; Mustafa Oğuz. 2008. *Accounting Method Used by Ottomans for 500 Years: Stairs (Merdiban) Method*. Ankara: Turkish Republic. Ministry of Finance. Strategy Development Unit.
- Fekete, Lagos. 1955. *Die Siyāqat-Schrift in der Türkischen Finanzverwaltung*. Beitrag zur türkischen Paläographie mit 104 Tafeln. Erster Band: Einleitung, Textproben. Bibliotheca orientalis hungarica, vol. VII. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Kazem-Zadeh, H. 1915. “Les Chiffres Siyâk et la Comptabilité Persane.” *Revue du Monde Musulman*, vol. 30, pp. 1–51.
- von Kremer, Alfred Freiherrn. 1887. *Über das Einnahmebudget des Abbasiden-Reiches vom Jahre 306 (918–919)*. Wien: In Commission bei Carl Gerold’s Sohn.
- Otar, İsmail. 1991. *Muhasebede Siyakat Rakamları*. İstanbul: Lebib Yalkın Yayımları ve Basım İşleri A.Ş.
- Öztürk, Said. 1994. *Osmanlı Belgelerinde Siyakat Yazısı*. T.C. Basbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arsivi Daire Başkanlığı yayın, nu. 18. Ankara.
- . 1996. *Osmanlı Arşiv Belgelerinde Siyakat Yazısı ve Tarihî Gelişimi*. Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, nu. 12. İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı.
- Pandey, Anshuman. 2007. “Proposal to Encode Siyaq Numerals” L2/07-414. <http://www.unicode.org/L2/L2007/07414-siyaq.pdf>

- . 2015a. “Proposal to Encode Diwani Siyaq Numbers in Unicode” (L2/15-066R).
<http://www.unicode.org/L2/L2015/15066r-diwani-siyaq.pdf>
- . 2015b. “Proposal to Encode Ottoman Siyaq Numbers in Unicode” (L2/15-072R2).
<http://www.unicode.org/L2/L2015/15072r2-ottoman-siyaq.pdf>
- . 2015c. “Proposal to Encode the SIYAQ NUMBER MARK for Arabic” (L2/15-074).
<http://www.unicode.org/L2/L2015/15074-arabic-siyaq-num.pdf>
- . 2015d. “Proposal to Encode Indic Siyaq Numbers in Unicode” (L2/15-121R2).
<http://www.unicode.org/L2/L2015/15121r2-indic-siyaq.pdf>
- . 2015e. “Proposal to Encode Persian Siyaq Numbers in Unicode” (L2/15-122R).
<http://www.unicode.org/L2/L2015/15122r-persian-siyaq.pdf>
- . 2015f. “Unification of ‘Diwani’ and ‘Ottoman’ Siyaq Numbers” (L2/15-340).
<http://www.unicode.org/L2/L2015/15340-diwani-ottoman-unification.pdf>
- Pihan, Antoine Paulin. 1860. *Exposé des signes de numération usités chez les peuples orientaux anciens et modernes*. Paris: L'imprimerie impériale.
- . 1861. *Notice sur les divers genres d'écriture ancienne et moderne des Arabes, des Persans et des Turcs*. Paris: L'imprimerie impériale.
- de Sacy, Silvestre. 1831. *Grammaire arabe à l'usage des élèves de l'Ecole spéciale des langues orientales vivantes*. Paris: L'imprimerie royale.

8 Acknowledgments

I am extremely grateful to Roozbeh Pournader (Google) for his detailed comments over the years on my proposals for encoding various Siyaq blocks. This proposal would not have been possible without his feedback. I would also like to thank the following individuals for reviewing this proposal and for providing feedback: Bilgin Aydin and İsmail Hakkı Kadı (İstanbul Medeniyet Üniversitesi).

This project was made possible in part through a Google Research Award, granted to Deborah Anderson for the Script Encoding Initiative, and a grant from the United States National Endowment for the Humanities (PR-50205-15), which funds the Universal Scripts Project (part of the Script Encoding Initiative at the University of California, Berkeley). Any views, findings, conclusions or recommendations expressed in this publication do not necessarily reflect those of Google or the National Endowment for the Humanities.

1ED00

Arabic Siyaq Numbers

1ED4F

	1ED0	1ED1	1ED2	1ED3	1ED4
0	٠	١	٢	٣	٤
1	٥	٦	٧	٨	٩
2	٩	٨	٧	٦	٥
3	٤	٣	٢	١	٠
4	٠	١	٢	٣	٤
5	٥	٦	٧	٨	٩
6	٠	١	٢	٣	٤
7	٥	٦	٧	٨	٩
8	٠	١	٢	٣	٤
9	٥	٦	٧	٨	٩
A	٠	١	٢	٣	٤
B	٥	٦	٧	٨	٩
C	٠	١	٢	٣	٤
D	٥	٦	٧	٨	٩
E	٠	١	٢	٣	٤
F	٥	٦	٧	٨	٩

Also known as 'diwani' and 'siyakat' numbers.

Primary numbers

1ED01	١	ARABIC SIYAQ NUMBER ONE
1ED02	٢	ARABIC SIYAQ NUMBER TWO
1ED03	٣	ARABIC SIYAQ NUMBER THREE
1ED04	٤	ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR
1ED05	٥	ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE
1ED06	٦	ARABIC SIYAQ NUMBER SIX
1ED07	٧	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN
1ED08	٨	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT
1ED09	٩	ARABIC SIYAQ NUMBER NINE

Tens

1ED0A	١٠	ARABIC SIYAQ NUMBER TEN
1ED0B	٢٠	ARABIC SIYAQ NUMBER TWENTY
1ED0C	٣٠	ARABIC SIYAQ NUMBER THIRTY
1ED0D	٤٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FORTY
1ED0E	٥٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FIFTY
1ED0F	٦٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SIXTY
1ED10	٧٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVENTY
1ED11	٨٠	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHTY
1ED12	٩٠	ARABIC SIYAQ NUMBER NINETY

Hundreds

1ED13	١٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER ONE HUNDRED
1ED14	٢٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER TWO HUNDRED
1ED15	٣٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER THREE HUNDRED
1ED16	٤٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR HUNDRED
1ED17	٥٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE HUNDRED
1ED18	٦٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SIX HUNDRED
1ED19	٧٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN HUNDRED
1ED1A	٨٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT HUNDRED
1ED1B	٩٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER NINE HUNDRED

Thousands

1ED1C	١,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER ONE THOUSAND = thousands multiplier
1ED1D	٢,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER TWO THOUSAND
1ED1E	٣,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER THREE THOUSAND
1ED1F	٤,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FOUR THOUSAND
1ED20	٥,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FIVE THOUSAND
1ED21	٦,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SIX THOUSAND
1ED22	٧,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVEN THOUSAND
1ED23	٨,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHT THOUSAND
1ED24	٩,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER NINE THOUSAND

Ten thousands

1ED25	١٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER TEN THOUSAND
1ED26	٢٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER TWENTY THOUSAND
1ED27	٣٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER THIRTY THOUSAND
1ED28	٤٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FORTY THOUSAND
1ED29	٥٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER FIFTY THOUSAND
1ED2A	٦٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SIXTY THOUSAND
1ED2B	٧٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER SEVENTY THOUSAND
1ED2C	٨٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER EIGHTY THOUSAND
1ED2D	٩٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ NUMBER NINETY THOUSAND

Multiplier

1ED2E	١,٠٠٠,٠٠٠	ARABIC SIYAQ MARRATAN = Turkish meretten, merre • used with one thousand for representing millions
-------	-----------	--

Alternate forms

1ED2F	٠,١	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER ONE
-------	-----	-----------------------------------

1ED30	٢	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER TWO
1ED31	٣	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER THREE
1ED32	٤	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER FOUR
1ED33	٥	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER FIVE
1ED34	٦	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER SIX
1ED35	٧	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER SEVEN
1ED36	٨	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER EIGHT
1ED37	٩	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER NINE
1ED38	١٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER TEN
1ED39	١٠٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER FOUR HUNDRED
1ED3A	٦٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER SIX HUNDRED
1ED3B	١,٠٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER ONE THOUSAND
1ED3C	٢,٠٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER TWO THOUSAND
1ED3D	٣,٠٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER TEN THOUSAND
1ED3E	٤,٠٠	ARABIC SIYAQ ALTERNATE NUMBER TWENTY THOUSAND

	$x1$	$x10$	$x100$	$x1,000$	$x10,000$	$x100,000$	$x1,000,000$
1	١	عَدْ	مَا	العَ	عَتَّ	مَا العَ	العَمَر العَ
2	٢	عَدْ	مَلْ	أَلَّ	عَرَتَّ	مَار العَ	أَلَّمَر العَ
3	٣	سَعْ	سَعَا	سَاعَ	سَكَّ	سَعَا العَ	سَاعَمَر العَ
4	٤	سَعْ	سَعِيَ	سَاعِيَ	سَعَتَّ	سَعَيَ	سَاعِيَمَر العَ
5	٥	حَدْ	حَلَّ	حَالَعَ	حَتَّ	حَلَّ	حَالَعَمَر العَ
6	٦	سَعْ	سَعَا	سَاعَ	سَتَّ	سَعَا	سَاعَمَر العَ
7	٧	سَعْ	أَلَّ	أَعَالَعَ	أَتَّ	أَلَّ	أَعَالَعَمَر العَ
8	٨	سَعْ	رَهَبَ	رَهَبَعَ	رَتَّ	رَهَبَ	رَهَبَعَمَر العَ
9	٩	سَعْ	لَعَنَ	لَعَنَعَ	لَتَّ	لَعَنَ	لَعَنَعَمَر العَ

Table 1: Forms of the Siyaq numbers for seven decimal orders.

Figure 1: Folio of an Abbasid financial document from 918–919 CE (from Kremer 1887: fig. 1).

Figure 2: Folio of an Abbasid financial document from 918–919 CE (from Kremer 1887: fig. 2a).

Figure 3: Folio of an Abbasid financial document from 918–919 CE (from Kremer 1887: fig. 2b).

Figure 4: Folio of an Abbasid financial document from 918–919 CE (from Kremer 1887: fig. 3a).

Figure 5: Folio of an Abbasid financial document from 918–919 CE (from Kremer 1887: fig. 3b).

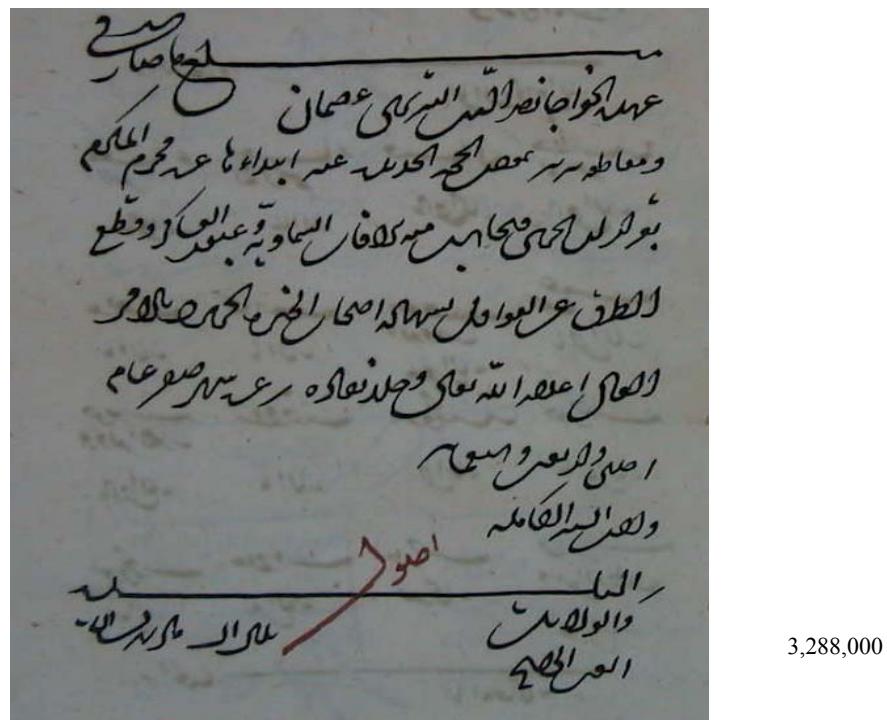
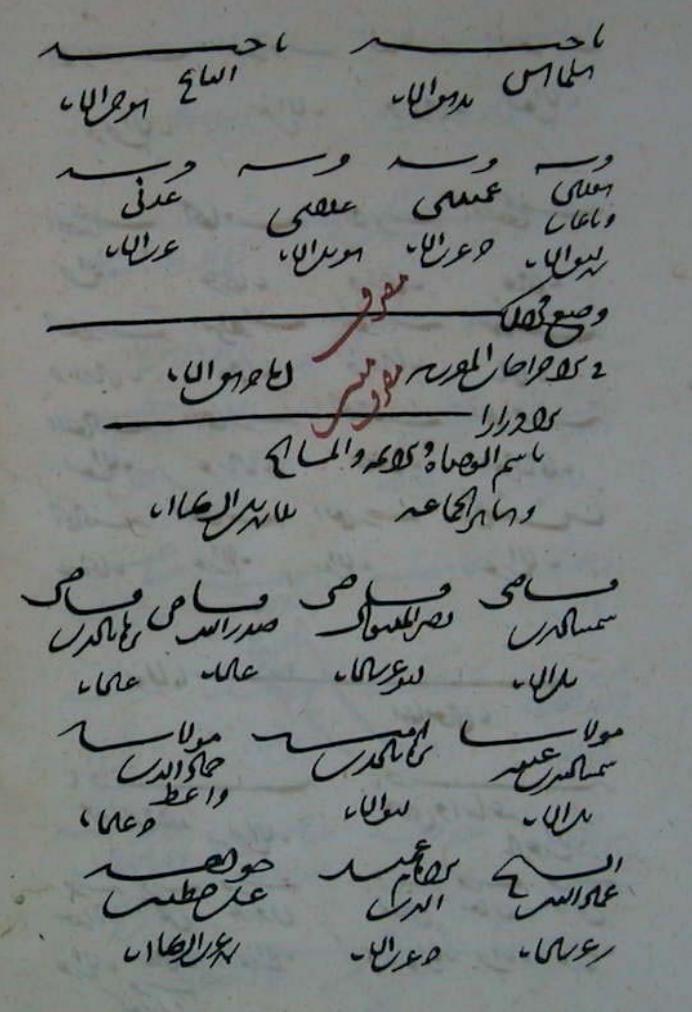

Figure 6: Part of a financial document from the Ilkhanate period dated to 1340 CE (from Elitaş et al 2008: 125).

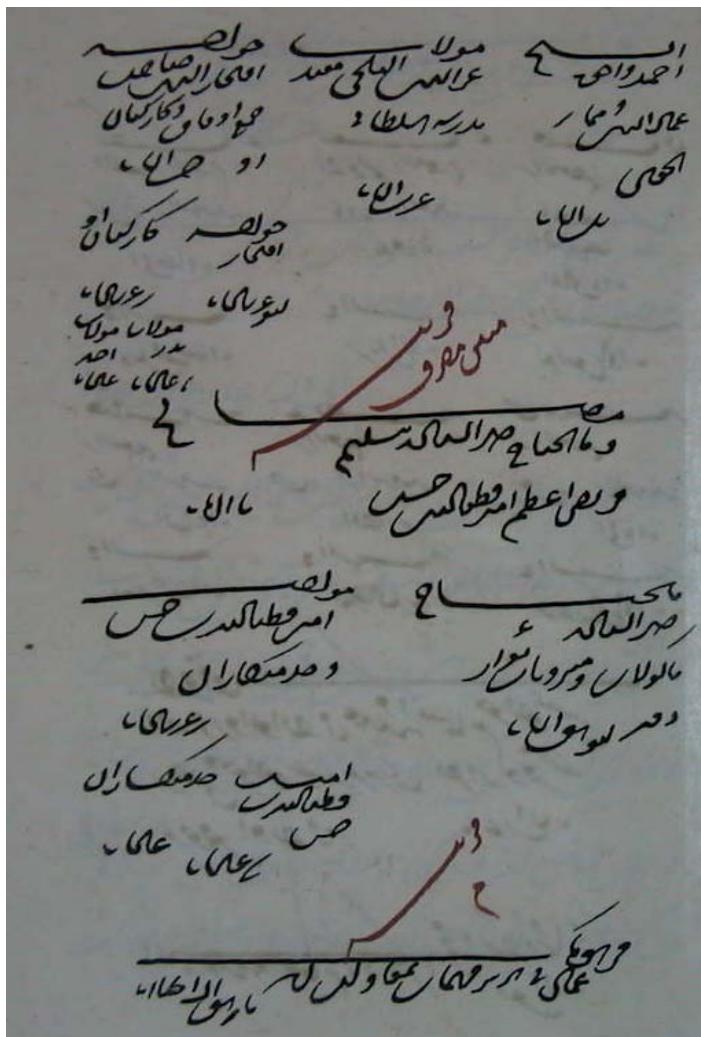
رَهْبَسَةِ الْخَادِمِ الْخَاتِمِ الْمُعَالِسِ دِرَاهِمٌ مِعْكَارٌ سَعْلَةٌ دِرَاهِمٌ	40,000	15,000	30,000	55,000
الصَّدَقَةِ الْحَامِسَةِ كَلْمَرَةِ الْمُعَالِسِ دِرَاهِمٌ عَلَيْهِ دِرَاهِمٌ عَلَيْهِ	10,000	15,000	20,000	50,000
الصَّدَقَةِ الْحَامِسَةِ الْمُرْكُوبَةِ إِسْمَامِسِ دِرَاهِمٌ عَلَيْهِ دِرَاهِمٌ عَلَيْهِ	6,000	15,000	10,000	25,000
الصَّدَقَةِ الْحَامِسَةِ الْمُطَوَّصَةِ سَعْلَةٌ دِرَاهِمٌ دِرَاهِمٌ سَعْلَةٌ	57,000	15,000	20,000	40,000
الصَّدَقَةِ الْحَامِسَةِ الْمُنْكَشَتِ عَرَبَةٌ دِرَاهِمٌ دِرَاهِمٌ عَرَبَةٌ	20,000	30,000	20,000	20,000
<hr/>				
أَوْلَانِيَّةٌ	407,000			
حَمْيَ وَاسْأَعَهُ دِرَاهِمٌ دِرَاهِمٌ	220,000		57,000	
حَسْنَيَ مَهَانَهُ دَرَرَوْنِ دِرَاهِمٌ دِرَاهِمٌ عَرَبَةٌ عَرَبَةٌ	20,000	80,000	120,000	20,000
			20,000	10,000

Figure 7: Part of a financial document from the Ilkhanate period dated to 1340 CE (from Elitaş et al 2008: 126).

	57,000	78,000		
20,000	37,000	25,000	48,000	
	875,000			
	338,700			
10,000	10,000	24,000	30,000	
15,000		40,000	30,000	
28,700		25,000	26,000	

Figure 8: Part of a financial document from the Ilkhanate period dated to 1340 CE (from Elitas et al 2008: 127).

10,000	
50,000	
20,000	
30,000	
2,600	2,400
10,000	16,000
100,000	
2,600	74,000
10,000	16,000
176,400	

Figure 9: Part of a financial document from the Ilkhanate period dated to 1340 CE (from Elitas et al 2008: 128).

نفقة			
اللهم إله العالم	كفر دار المعم	معه رأسه	120
باعده	600 رأسه	الي خان	100
النهض	1,200	2 السمس	90
ملاوي خان		ريل المخان	3,600
2 السمس		دريل المخان	3,000
ريل	دريل المخان		2,700
خطبة	معه رأسه		43,200
النعم	معه رأسه		36,000
باعده	معه رأسه		32,700
الصلاد	معه رأسه		70
الي خان	الي خان		50
2 السمس	2 السمس		60
ملاوي خان	امير المخان		2,100
2 السمس	امير المخان		1,500
ملاوي خان	امير المخان		1,700
2 السمس	امير المخان		25,200
ملاوي خان	امير المخان		18,000
لوفتها			22,600
الصالار والوارد في عدد مسحاق حوله عشر			
سر صبي حواله عدده برسى فرار اذ فرار			
دريل او فرار			120,000
ملاوي خان	معه رأسه		90,000
علي مسحاق	علي مسحاق		
مشعله وعلقى لرحيل و خان			
وعزف			50,000
علي	علي		
عدده بعينى لقواسه ملاوي و ملاوي	تفدار		
والمنافى و الحواله اللهم يعمره			
الي ارجى دعاؤها			2,412,900

Figure 10: Part of a financial document from the Ilkhanate period dated to 1340 CE (from Elitaş et al 2008: 129, 130).

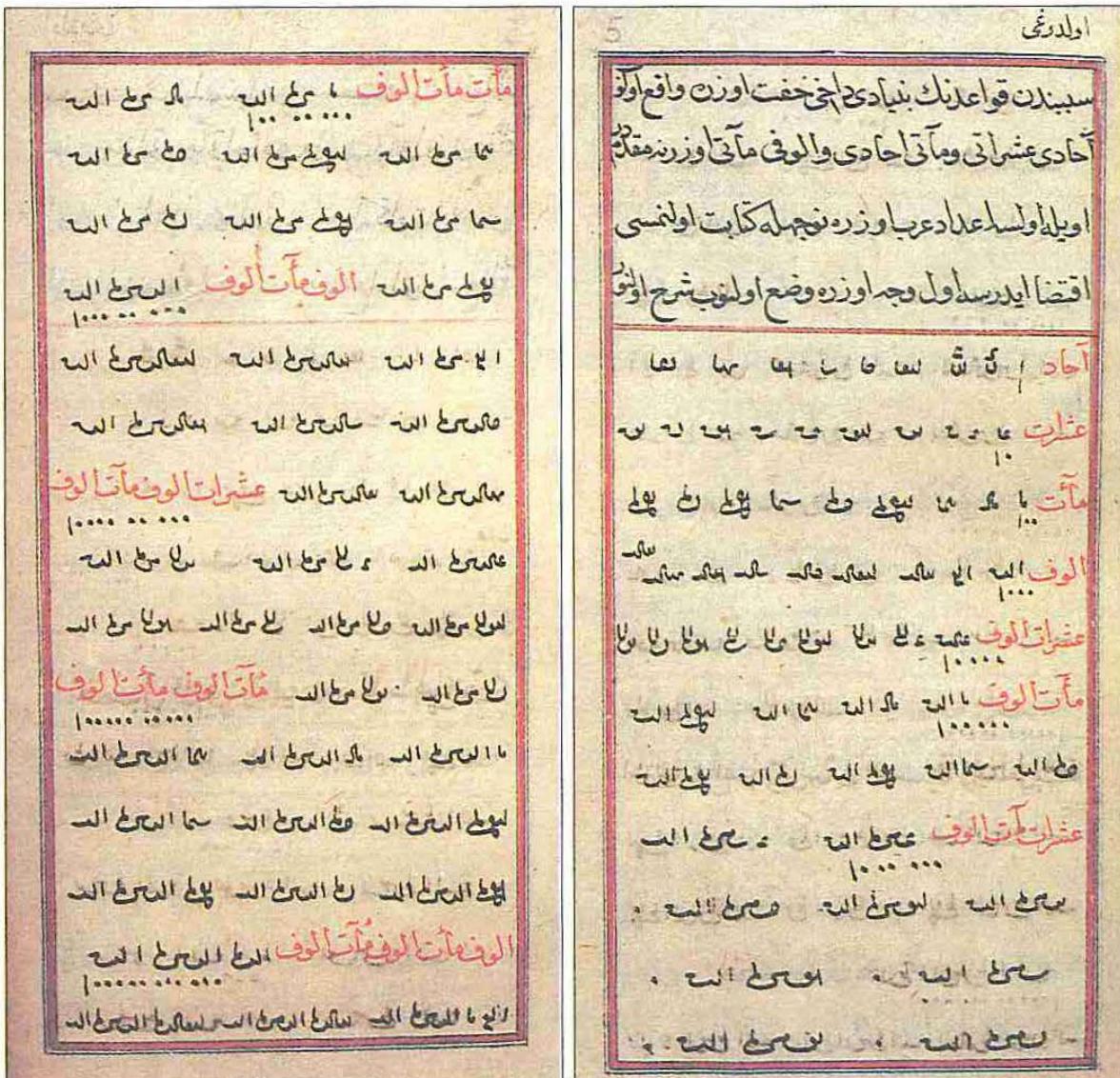

Figure 11: Manuscript showing Siyaq forms (Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, nu. 1987, vr. 5)

الإجمالي			
النوع	الكمية	القيمة	النوع
لوازم طبية	٢٨٧٧٥	١٤,٢٩٢	ملاعق و ملعونات
ملاعق و ملعونات	٣٣٠	٦٧٠	لوازم طبية
لوازم طبية	٣١٠	٢,٦٩٧	ملاعق و ملعونات
ملاعق و ملعونات	٦٠	١٠٠	لوازم طبية
لوازم طبية	٢٥١	٧٥	ملاعق و ملعونات
ملاعق و ملعونات	٦١٠	١,٠٠٠	لوازم طبية
لوازم طبية	٢٩	٣	ملاعق و ملعونات
ملاعق و ملعونات	٦٧٧	٢٩,٢٩٩	لوازم طبية
لوازم طبية	٤,١٤٤	١٤,٢٩٢	ملاعق و ملعونات
ملاعق و ملعونات	٢٨,٧٧٥	١٤,٢٩٢	لوازم طبية

Figure 12: Ottoman financial document (BOA. Maliyeden Müddever nr. 5973/49; from Öztürk 1994: 26). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

<p>وَبِهِ عِنْدَهُ لِغَارَةٍ وَنَفْسَهُ مُنْجَاهَةٍ وَمُشَرِّفَةٍ</p> <p>لِهِ دُونَهُ وَدُونَهُ يَلْمَسُهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>1,020</p>	<p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>6,723</p>
<p>لِهِ دُونَهُ وَدُونَهُ يَلْمَسُهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>لِهِ دُونَهُ وَدُونَهُ يَلْمَسُهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>803</p>	<p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>4,851</p>
<p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>130</p>	<p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>5,290</p>
<p>عَصْمَانِي مَا مَدَدَهُ حَافِظَهُ وَبَرَّهُ</p> <p>عَصْمَانِي مَلِكَهُ حَفَظَهُ</p> <p>3,600</p>	

Figure 13: Ottoman financial document (BOA. Tapu Tehrir Daftari nr. 251 s. 159; from Öztürk 1994: 56). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

Figure 14: Ottoman financial document (BOA. Maliyeden Müddever nr. 5247 s. 2; from Öztürk 1994: 134). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

ملکہ سلطنتی کے
 مالکیت اور
 4,550,000
 ایکڑاں اور
 2,114,894

Figure 15: Ottoman financial document (BOA. Kepeci nr. 5169 s. 68; from Öztürk 1994: 136). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

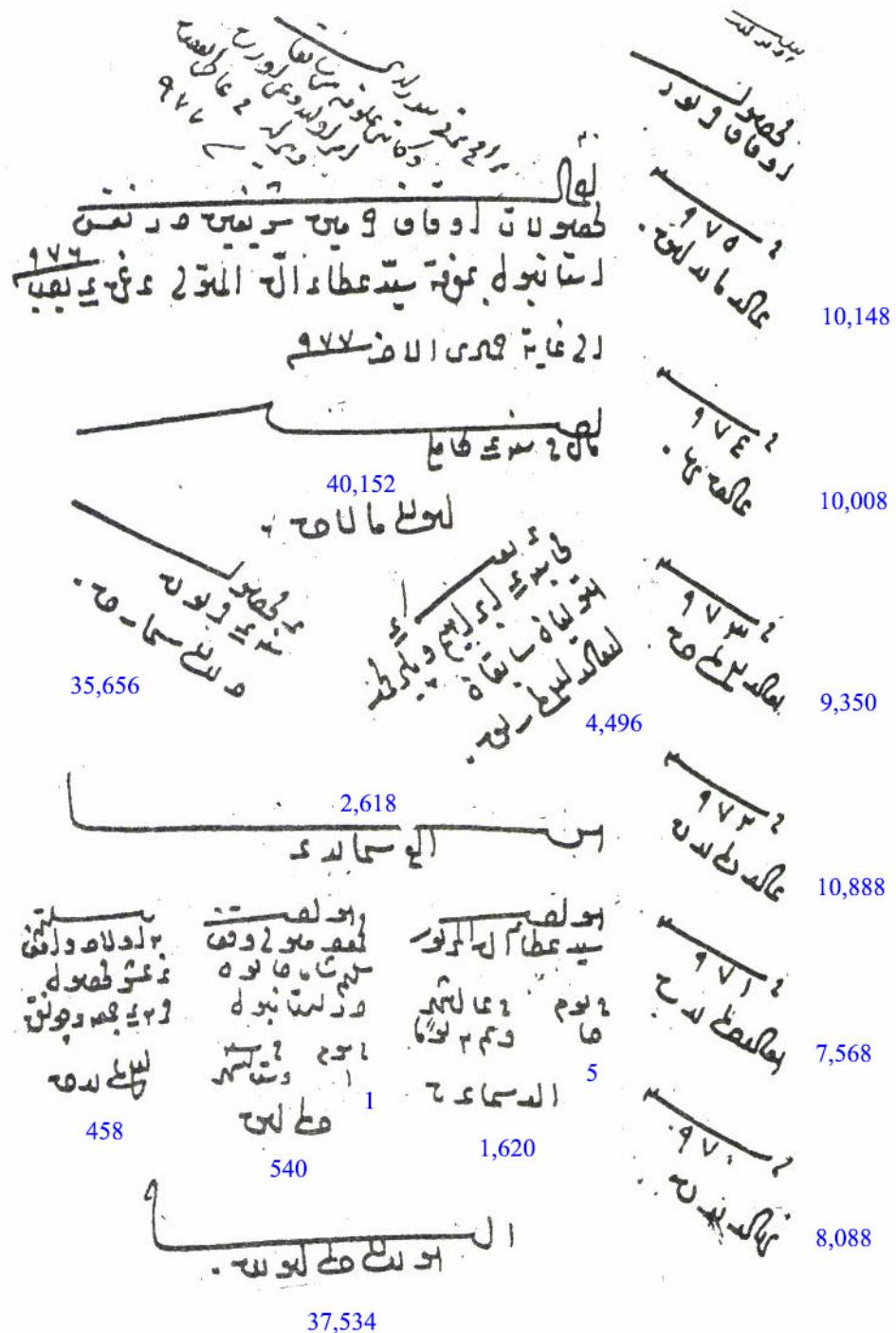

Figure 16: Ottoman financial document (BOA. Maliyeden Müddever nr. 18092 s. 27; from Öztürk 1994: 146). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

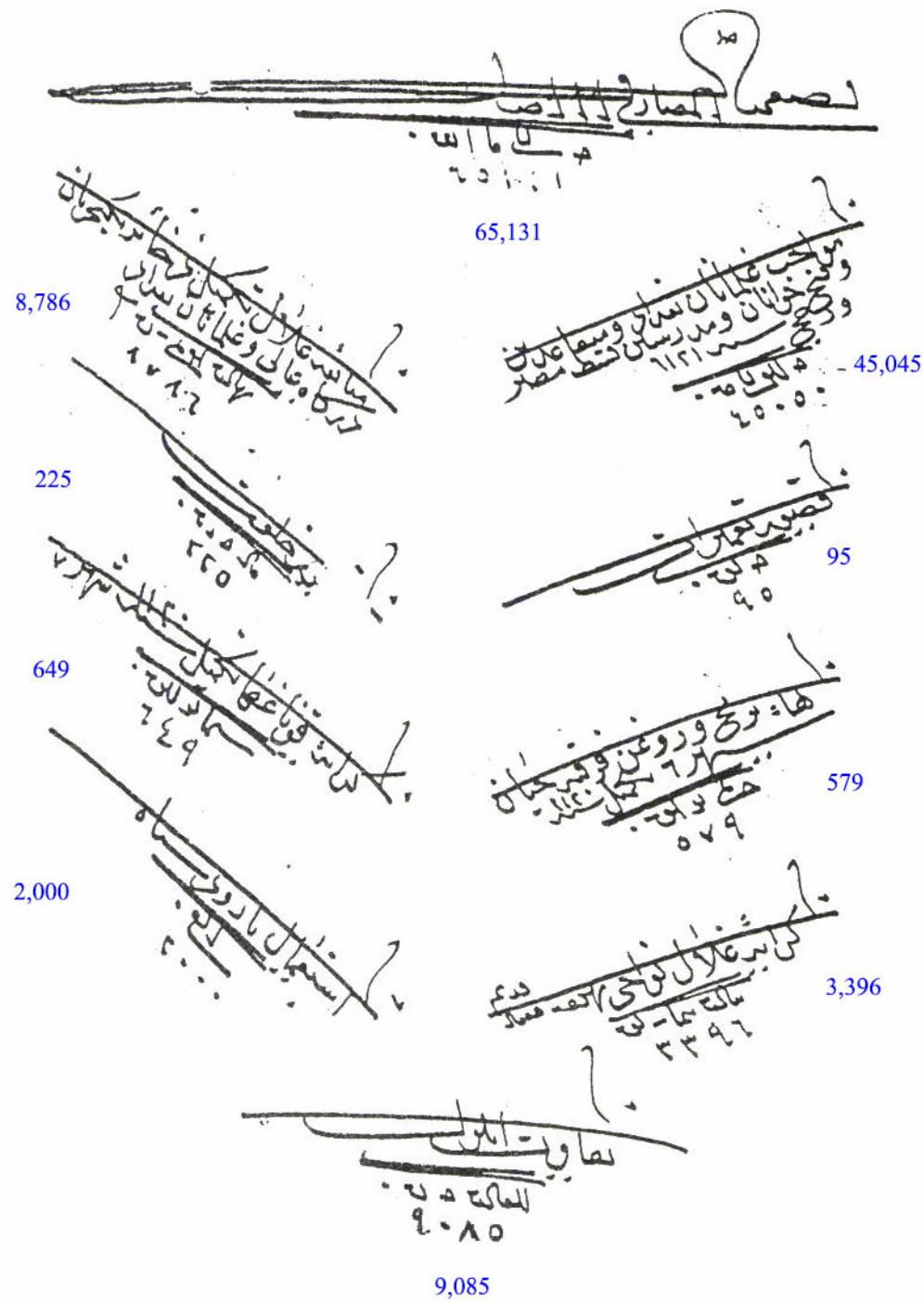

Figure 17: Ottoman financial document (BOA. Maliyeden Müddever nr. 15747 s. 1; from Öztürk 1994: 148). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

٢,٥٧١,٥١٠	مدينات الائمه ملء	
٢,٥٧١,٥١٠	صادرات	٢,٥٧١,٥١٠
٨٠٢,٣٤٠	بقياده وبيعه	٦٩٨,٣٧٠
١,٢٥٢,٩٩٦	مطاعم الـ ملء	٥١٦,٢١٠
١,٢٥٢,٩٩٦	مطاعم الـ ملء	٥١٦,٢١٠
	المجموع	
٧,٤٢٠	مطاعم	١,٠٦٠
٧,٤٢٠	مطاعم	١,٠٦٠
٢,٠٠٥,٠٠٠ ?	مطاعم	
٦٠٥,٧٧٤	مطاعم	٥١٦,٢١٠
٨٨٣,٠١٦	مطاعم	٥١٦,٢١٠
٤٧٥,٠٠٠	مطاعم	
٢٣٤,٧٨٠	مطاعم	٢١,٠٠٠
٢١٨,٢٢٠	مطاعم	٢١,٠٠٠

Figure 18: Ottoman financial document (BOA. Maliyeden Müddever nr. 7594 s. 96; from Öztürk 1994: 214). Transliterations of Siyaq numbers have been added by the proposal author.

Die Siyāqat-Zahlzeichen

Wie bereits erwähnt, sind die Siyāqat-Zahlzeichen arabischen Ursprungs. Sie sind nichts anderes als die Abkürzungen, Zusammenziehungen, durch eine Ligatur (*memzūğ edilmek şüretiyle*) verbundene, verstümmelte Wörter (*muhaffefat*) der mit Buchstaben ausgeschriebenen arabischen Zahlwörter, und zwar der Grundzahlwörter³³. Form und Wert dieser Zeichen, d. i. ihr „Schlüssel“ (*miftāh*) ist häufig in alten Handschriften, in den von den Beamten als Hilfsmittel angefertigten Aufzeichnungen amtlichen Charakters, in Formelbüchern (die in den orientalischen Handschriftensammlungen unter den Bezeichnungen *risāle* und *meğmū'a* zwei gesonderte Gruppen darstellen) zu finden. Ein solcher Schlüssel wird hier im nachfolgenden (Textprobe Nr. 1, Tafel I—III) vorgeführt, u. zw. ist hier die Photokopie einer türkischen Handschrift aus der Orientalischen Sammlung der Ungarischen Akademie der Wissenschaften wiedergegeben. Die Form und Bedeutung der einzelnen Zahlzeichen sollen im nachstehenden aber auch gesondert eingehend behandelt werden.

Im folgenden soll nun von den Einern, Zehnern, Hundertern und Tausendern die Rede sein. Dabei sei noch bemerkt, dass die arabischen Numeralien immer nach ihrer im Türkischen üblichen Form angeführt werden.

Die Zeichen der Einer (*āhād*) kommen alleinstehend in folgenden Formen vor :

Das Zeichen für „1“ ١ ist der erste Buchstabe des Wortes اَحَد ‚eins‘, das *elij*.

Das Zeichen für „2“ ٢ besteht aus den ersten zwei Buchstaben des Wortes اَلْيَتْنَى ‚zwei‘, die unten miteinander verbunden und stilisiert sind.

Im Zeichen für „3“ ٣ verbergen sich die ersten drei Buchstaben des Wortes اَلْيَتْرَى ‚drei‘, die miteinander verbunden und stilisiert sind.

Im Zeichen für »4« ٤ sind die Buchstaben *elij*, *be* und das Mitte-*ain* des Wortes اَرْبَعَة ‚vier‘ enthalten, die willkürlich miteinander verbunden und am Ende nach oben ausgezogen sind.

Im Zeichen für „5“ ٥ ist der Anfangsbuchstabe des Wortes اِنْ ‚fünf‘ zu sehen, der am Ende nach oben ausgezogen wird.

Das Zeichen für „6“ ٦ besteht aus dem Anfangsbuchstaben des Wortes اِسْ ‚sechs‘, dessen Ende ebenfalls nach oben ausgezogen ist.

Im Zeichen für „7“ ٧ kann der Anfangsbuchstabe des Wortes اِسْتِ ‚sieben‘ nicht verwendet werden, weil er bereits zur Bezeichnung von „6“

³³ So schreibt hierüber schon A.-P. PIHAN in seiner überaus lehrreichen Arbeit: *Notice sur les divers genres d'écritures anciennes et modernes des Arabes, des Persans et des Turcs*, Paris 1856.

Figure 19: Description of Siyaq numbers (from Fekete 1955: 34).

herangezogen wurde. Das Zeichen für „7“ beginnt mit einem Anfangs-*mim*, dann steht ein Mitte-*ain*, dessen Ende nach oben ausgezogen wird.

Das Zeichen für „8“ ist nichts anderes als die ersten drei Buchstaben des Wortes ,acht‘, nämlich ein *se*, die gesenkten Form von *mim* und ein *elij*. Da aber das *se* manchmal kaum angedeutet wird und die Senkung des *mim* sehr tief geht, erinnert es an das Wort .*ahā* (*bahā*).

Im Zeichen für „9“ erkennt man leicht die Buchstaben *te* und ‘*ain* des Wortes ,neun‘; das Ende des ‘*ain* ist gleichfalls nach links oben ausgezogen.

Die Zahlzeichen der Einer (genauer die Zeichen von 2 bis 9) sind also an ihrem (linken) Ende so nach oben ausgezogen, als ob sie in der Form eines *elij* enden würden.

Von den alleinstehenden Einern besitzen „2“ und „6“ noch ein weiteres Zeichen, u. zw. kommt als Zeichen für „2“ auch eine gebrochene Linie () vor³⁴, die als eine unpunktiert geschriebene Form des türkischen *bir* , „eins“ aufgefasst werden kann. Aus einem nach diesem Zeichen folgenden Siyāqat-Zahlzeichen oder aus dem Zusammenhang geht aber hervor, dass es sich hier um ein Siyāqat-Zahlzeichen handelt, vor dem kein türkisches Wort stehen kann. (Ein türkisches Zahlwort kann übrigens auch deshalb nicht in Frage kommen, weil der Text gewöhnlich in persischer Sprache abgefasst ist.) Das Zeichen für „6“ kann auch ein Punkt („.“), die Abkürzung von (*sin*) sein. Über das Zeichen von „6“ in Verbindung mit den Zehnern soll noch weiter unten die Rede sein.

Für die Zahl „0“ (Null) scheint es in der Siyāqat-Zahlreihe kein besonderes Zeichen zu geben, wenigstens kommt es in den zahlreichen aufgearbeiteten Schriftstücken nicht vor.

Die Zeichen für die „Zehner“ (*aśarāt*) haben sich folgenderweise ausgebildet :

Im Zeichen für „10“ erscheint das Anfangs-*ain* des Wortes .*aśara* ,zehn‘.

Im Zeichen für „20“ ist das Anfangs-*ain* und die Endung *-in* des Wortes ,iśrīn, die türkische Form des arabischen Zahlwortes *iśrūna* (Gen. *iśrina*) ,zwanzig‘ erkennbar (natürlich ohne diakritische Punkte).

Die Zeichen der Zehner von 30 bis 90 gehen von der entsprechenden Grundzahl (3, 4, ... 9) aus. Hierbei wurden die bei den Einern beschriebenen Zeichen modifiziert, u. zw. blieb das *elij*-förmige Ende weg, wobei durch eine Verzerrung der Zahlzeichen nach links, die der kursiven Form eines *nūn* gleicht, die Endung *-in* zum Ausdruck gebracht wird, die bekanntlich in den arabischen Zahlwörtern der Zehner von 20 bis 90 enthalten ist.

³⁴ Es gelang mir, den Wert dieses Zeichens mit Hilfe von Vergleichungen zu ermitteln (vgl. Wien, Nat.-Bibl. Türk. Handschriften, Mxt. 573, Flügel 1371).

Figure 20: Description of Siyaq numbers (from Fekete 1955: 35).

Das Zeichen für „30“ (٣٠ *selāsin*) **و** geht vom Zeichen für „3“, also vom Zeichen **و** aus, beschreibt das Zeichen mit einer gewissen Modifikation der ungefähr senkrechten Linien und drückt durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Das Zeichen für „40“ (٤٠ *erba'in*) **ل** geht vom Zeichen für „4“ (**ل**) aus, beschreibt die ersten drei Glieder dieses Zeichens und drückt dann durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Das Zeichen für „50“ (٥٠ *hamsin*) **ه** geht vom Zeichen für „5“ (**ه**) aus, beschreibt dessen erstes Glied und drückt dann durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Das Zeichen für „60“ (٦٠ *sittin*) **ـ** geht vom Zeichen für „6“ (**ـ**) aus, beschreibt dessen erstes Glied und drückt dann durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Das Zeichen für „70“ (٧٠ *seb'in*) **ـ** geht vom Zeichen für „7“ (**ـ**) aus, beschreibt dessen erstes Glied und drückt dann durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Das Zeichen für „80“ (٨٠ *samānin*) **ـ** geht vom Zeichen für „8“ (**ـ**) aus, beschreibt das gesenkten *mīm* und das *elīf* und drückt dann durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Das Zeichen für „90“ (٩٠ *tis'in*) **ـ** geht vom Zeichen für „9“ (**ـ**) aus, beschreibt dessen erste zwei Glieder und drückt dann durch eine Verzerrung des Endes nach links die Endung *-in* aus.

Bei den Zahlzeichen für die Zehner erfordert die Unterscheidung des Zeichens für „60“ von dem für „80“ eine besondere Sorgfalt. Das Zahlzeichen für „60“ **ـ** geht vom Buchstaben *sīn* des Zahlwortes *sittin* aus und wird waagerecht ausgezogen, während das zur Bezeichnung von „80“ dienende Zahlzeichen als Abkürzung des Wortes *سَمَانِينَ samānin* mit einem *se* und einen gesenkten *mīm* beginnt; in nachlässig oder hastig geschriebenen Schriften sind diese beiden Zeichen eventuell schwer voneinander zu unterscheiden.

Werden die Zahlzeichen der Einer und Zehner miteinander verknüpft, so können sowohl die Einer als auch die Zehner gewisse Veränderungen erleiden.

Die Zahlzeichen der Einer stehen stets rechts, also vor den Zahlzeichen der Zehner, ebenso wie in der gesprochenen arabischen Sprache.

Die Zeichen von „1“, „2“ und „3“ werden so mit dem Zeichen für „10“ verbunden, dass diese drei Einer unterhalb des Zeichens für „10“ geschrieben werden: **ـ**, „11“ **ـ**, „12“ **ـ**, **ـ**, „13“. Mit den übrigen Zehnern werden die Einer normal verknüpft, d. h. der Einer steht rechts vor dem Zehner.

Das Zahlzeichen für „3“ nimmt, wenn es mit dem Zeichen von „20“ oder einem anderen Zehner verbunden wird, die Form **ـ** an: **ـ**, „23“, **ـ** **ـ**, „33“ usw.

Verbindet man die Zahlzeichen von „4“ bis „9“ mit den Zehnerzeichen, so verändern sie ihre Form. Ihr *'ain*-förmiges Glied erhält die Form eines *vav*

Figure 21: Description of Siyaq numbers (from Fekete 1955: 36).

und die *elif*-förmige Endung bleibt weg, z. B. die Zahlzeichen von 14–19:

Das Zahlzeichen für „6“ kann, wenn es mit Zehnern verbunden wird, auch als schräger Strich geschrieben werden, auf Grund des ersten Buchstabens des Wortes sitte; in diesem Falle steht es unter dem Zahlzeichen für den Zehner, z. B. „16“, „26“, „66“.

Das Zahlzeichen für „60“ kann in Zusammensetzungen auch die Form eines selbständigen *hā* annehmen. Der Entwicklungsgang dieses Zeichens dürfte sich ungefähr folgenderweise abgespielt haben: .

Die Zahlzeichen der Hunderter mi'ā beruhen auf dem arabischen Worte mi'ā „hundert“, sie bestehen aus einer Zusammensetzung der einzelnen Zahlzeichen der Einer bzw. Zehner und können auf Grund des Obengesagten leicht erkannt werden. Das Zahlzeichen für „100“ ist , für „200“ , für „300“ , für „400“ , für „500“ , für „600“ , für „700“ , für „800“ , für „900“ . Eine Abweichung weist bloss das eine Zeichen für „200“ auf, die unvollständige Form des Wortes mi'ātein.

Die Zahlzeichen der Tausender (*älaf*) können in Analogie zu den Zehnern und Hundertern leicht bestimmt werden. Von „1000“ bis „10 000“ gehen sie vom arabischen Wort *elf* „tausend“ aus. Das Zeichen für „1000“ ist , für „2000“ , Die Zeichen für „3000“ bis „9000“ s. in Bd. 2. Tafel II, rechte Spalte oben, das Zeichen für „10 000“ in Tafel II, linke Spalte Mitte. Von „11 000“ an ist das Zeichen für „1000“ das Zeichen , das stets an das nach oben schwingende Ende der entsprechenden Zahl geschrieben wird, z. B. „20 000“. (Weitere Beispiele s. Tafel II, linke Spalte, von der Mitte an.)

Grössere Zahlen können mit kleineren durch das Bindewort „und“ verbunden werden, z. B. Hunderttausender mit Zehntausendern, oder aber Tausender mit Hundertern usw. („sechzigtausend und neuntausend“).

Die Bezeichnung der nächsthöheren Einheit, hunderttausend, hat sich aus der mit Buchstaben geschriebenen Form des arabischen Zahlwortes mi'ā *elf* in der Form ausgebildet³⁵. Die mehrere hunderttausend

³⁵ Im türkischen Zahlensystem und auch in der amtlichen Finanzgebarung besass die 100 000er Einheit eine besondere Bedeutung: sie war nämlich die höchste Einheit. Zur Bezeichnung einer grösseren Einheit als 100 000 kannte die alte türkische Sprache kein eigenes Wort. Werte von mehr als hunderttausend oder von mehreren hunderttausend wurden so ausgedrückt, dass „hunderttausend“ (*yüz bin*) entsprechend multipliziert wurde; z. B. lautete der Ausdruck für 2 600 000: 26mal hunderttausend (*yirmi alti kerre yüz bin*). Wenn es sich um Geld handelte, dann hielten die Türken 100 000 – in Aktsche gerechnet – einer Pferdelast (*yük*) gleichwertig, weshalb sie auch 100 000 Aktsche beim Rechnen *yük* nannten. Zu jener Zeit, als 50 Aktsche gleich einem *Guruš* war, betrug der Wert von einem *Yük* 2000 *Guruš*. Grössere Zahlen wurden auch so ausgedrückt, dass man statt 100 000 das Wort *yük* gebrauchte. So wurde z. B. die Zahl 28 578 658 folgendermassen gegliedert: 285 *yük*, 78 *bin*, 658. Das *yük* war also eine Einheit, die das Rechnen erleichterte (vgl. den persischen Ausdruck *tōmān*). – Ein anderes Zählmass stellte *kise* oder *surre* „Beutel“ dar. So bedeutete z. B. im Jahre 1094 (1683) ein *surre* 500 *esedī guruš*, einen Wert von 60 000 Aktsche.

Figure 22: Description of Siyaq numbers (from Fekete 1955: 37).

ausmachenden Werte bestehen aus einer einfachen Zusammensetzung der Zahlzeichen der Hunderter und Tausender (vgl. auch Tafeln I—III im 2. Bd.).

Die Million kann durch die Siyāqat-Zahlzeichen in zweifacher Weise ausgedrückt werden, je nachdem ob von 1000 oder von 100 000 ausgegangen wird. Auf die erste Weise schreibt man **الموالى**, als ob nach dem Zeichen des ersten *elf* eine abgekürzte Form des Wortes **مررتين** „-mal‘ stunde (also: „tausendmal tausend“). Dasselbe ist auch bei der Bezeichnung von zwei Millionen **الموالى**, von drei Millionen **الموالى** usw. der Fall. Die andere Variante der Bezeichnung der Millionen erfolgt auf Grund einer ähnlichen Entwicklung: **عشر مالا** „zwanzigmal hunderttausend“, **مالا مالا** „dreissigmal hunderttausend“ usw.³⁶. Weitere Beispiele s. Tafel III, linke Spalte, von Mitte ab.

Am Ende einer mit Siyāqat-Zahlzeichen geschriebenen Zahl pflegt man einen Punkt zu setzen, um anzudeuten, dass der anschliessende Text keine Siyāqat-Zahlzeichen mehr enthält. An Stelle dieses Punktes kann in gewissen Fällen auch das (ohne diakritische Punkte geschriebene) Wort **هیچ** „nichts“ stehen, das hier „Ende der Zahl“ bedeutet. Das Wort **هیچ** kann auch dann im Texte stehen, wenn die in Siyāqat geschriebene Zahl am Ende der Zeile steht, z. B. **هیچ ٢٨٣٠٠ طاق بـ طاق فـ ١٠٠ هـ** „283 Kleider zu je 100 Ende 28 300 Aktsche Ende“ (aus den Jahren 958—960 d. H., d. i. 1551—53 u. Z.). Die Verwendung des Wortes **هیچ** erfolgt in der Absicht, eine unbefugte Abänderung der Zahl zu verhüten.

Für die Bezeichnung von Brüchen war im Siyāqat nur ein einziges besonderes Zeichen vorhanden, nämlich für ein halb ($\frac{1}{2}$). Dieses Zeichen war ursprünglich das Wort *nīm* „halb“ selbst, später nur noch der Buchstabe *mim* dieses Wortes (in selbständiger Form), der dann mit der Zeit zu einer nach rechts geneigten arabischen Neun (**۹**) stilisiert wurde. Das Zahlzeichen für „ $\frac{1}{2}$ “ wurde immer unter die Einer geschrieben, weil es nach den Einern zu lesen war, z. B. **الموالى ۲۱۶۳ ۹۲**³⁷. Dieses Zeichen kann aber auch nach

³⁶ A.-P. PIHAN führt unter anderem auch Beispiele von Divāni- und Siyāqat-Zahlzeichen an, die — in einer von ihm nicht näher bestimmten Zeit — in der Türkei und in Ägypten gebräuchlich waren. Die zweierlei Zahlzeichen weichen in manchen Fällen sowohl voneinander als auch von den im obigen geschilderten Formen ab. Auf diese Verschiedenartigkeit weist (in seiner bereits zitierten Arbeit) auch H. KAZEM ZADEH hin („Les chiffres Siyak . . .“, Revue du Monde Musulman XXX, S. 35 ff.), wobei er die Unterschiede auch mit den Beispielen von A.-P. PIHAN dokumentiert, doch keine besonderen Bemerkungen daran knüpft. Obwohl wir hier keineswegs die Möglichkeit bestreiten wollen, dass sich im Laufe langer Zeiten auch andere Formen einzelner Zahlzeichen auszubilden vermochten, so steht immerhin fest, dass sich in den hier gezeigten Textproben sowie in den anderen durchgesehenen Siyāqat-Texten 300 Jahre hindurch diejenigen Zahlzeichen als Siyāqat-Zahlzeichen wiederholen, die obenstehend als Siyāqat-Zahlzeichen beschrieben wurden und die A.-P. PIHAN als Divāni-Zahlzeichen bezeichnet. Unsere Beispiele bestätigen aber auch nicht ausnahmslos die Angaben der Tafeln von H. KAZEM ZADEH (l. c., Tafel VI und VII, SS. 20—21).

³⁷ Was A. VELICS als Erklärung von „halb“ ($\frac{1}{2}$) schreibt (Defterek I, S. 93), ist unrichtig.

Figure 23: Description of Siyaq numbers (from Fekete 1955: 38).

dem obenerwähnten Punkte stehen. Wies die betreffende Zahl keine Einer auf, so wurde das Zahlzeichen für „½“ unter die im Werte geringste Ziffer (Zehner, Hunderter) geschrieben. Vereinzelt kommt als Bezeichnung für „½“ auch ein anderes Zeichen vor, nämlich die aus dem Riq'a-Typus bekannte Winkelform (⌚), von der es sich jedoch insofern unterscheidet, als es stärker nach links geneigt ist und sein unterer Schenkel entweder waagerecht gezogen wird (∟, ↘) oder aber nach oben ausschwingt (↗).

Ein Zahlzeichen für die Bezeichnung des Wertes von „¼“ dürfte im Siyāqat nicht vorhanden gewesen sein. Ein Viertel wird in den Texten immer so bezeichnet, dass neben die Zahlzeichen für die ganzen Zahlen das Wort *rub'* ربع 'Viertel' oder dessen Abkürzung geschrieben wurde, während die Anzahl der Viertel, ein, zwei, drei usw. Viertel, unter das Wort *rub'* zu stehen kam.

Die Siyāqat-Zahlzeichen wurden auch zur Bezeichnung der Kalenderdaten, Jahre, Tage usw. verwendet. Desgleichen findet man sie auch auf Münzen, wo sie das Jahr der Prägung oder das Regierungsjahr des betreffenden Herrschers angeben.

Die Schreiber der amtlichen türkischen Schriften geben manchmal den Wert der Siyāqat-Zahlzeichen auch mit den bekannteren arabischen Ziffern an, überdies eventuell auch in türkischer Sprache (mit Buchstaben), um so einerseits die Zahlenwerte leichter erkenntlich zu machen und um sie andererseits nachdrücklich zu betonen³⁸. Diese Wiederholung der Zahlzeichen durch die leichter lesbaren Ziffern bzw. Buchstaben widerlegt die volkstümliche Meinung, dass die Siyāqat-Zahlzeichen deshalb benutzt wurden, um zu verhindern, dass unbefugte Personen einen Einblick in das Finanzwesen des Staates gewinnen können³⁹. Die Siyāqat-Zahlzeichen sind also weder „geheime“ Zahlzeichen noch unleserliche Zahlzeichen, sondern bloss Abkürzungen der mit Buchstaben geschriebenen Zahlwörter; sie wurden auch nicht darum gebraucht, damit man die Zahlenwerte vor unbefugten, fremden Personen verheimliche, sondern um eine Fälschung der Schriftstücke zu erschweren.

³⁸ Für die in anderen Schriftstücken übliche Auszeichnung von Zahlenwerten, die darin bestand, dass man die Hälfte des betreffenden Zahlenwertes mit Buchstaben niederschrieb (z. B. 6462 *aqçe bunuñ nisfi iičbiñ ikiyüz otuz bir aqçe olur*, „6462 Aktsche, dessen Hälfte dreitausendzweihunderteinunddreissig Aktsche ist“) gibt es in den mit Siyāqat geschriebenen Schriften nur äusserst wenige Beispiele.

³⁹ Diese vielenorts verbreitete Ansicht wird auch von M. CEVDET angeführt (s. OSMAN ERGİN: Mehmed Cevdet'in hayatı, S. 696), doch von ihm nicht geteilt. M. CEVDET war der Meinung, dass die Siyāqat-Zahlzeichen der Raumersparnis halber benutzt wurden. — MAHMUD YAZIR schreibt in seiner zitierten Arbeit (Siyakat yazısı, S. 69, Anahtar, S. 144), dass der besondere Wert des Siyāqat in der Schnelligkeit, Kürze und im geheimen Charakter der Schrift lag.

Figure 24: Description of Siyaq numbers (from Fekete 1955: 39).

		Hind-Arap rakamları
1	۱	Risâle-i Felekiyye Ayasofya Kü., 2756 yaprak: 10
2	۲	Şems us-Siyâk Ayasofya Kü., yaprak 122 (124)
3	۳	Sa ‘âdetnâme, Ayasofya Kü., 4190, yaprak 27
4	۴	Sa ‘âdetnâme, Yusuf Ağa Kü., 516, yaprak 75
5	۵	Miftâh ul-Hisâb, Esad Ef Kü., 3176 yaprak 7,4
6	۶	Cami‘ ul-Hisab, 7853 s. 9
7	۷	‘Omdet ul-Hisâb, Nuru Osmaniye, 2984 yaprak 5
8	۸	Mecma‘ ul-Kavâ‘ id, Köprülü Kü., 341 yaprak 7
9	۹	Mecma‘ ul-Kavâ‘ id, Haci Selim Ağa Kü., 376, S. 8
10	۱۰	
20	۲۰	
30	۳۰	
40	۴۰	
50	۵۰	
60	۶۰	
70	۷۰	
80	۸۰	
90	۹۰	

Figure 25: Ottoman Siyaq numbers for the primary units and tens (from Otar 1991: 18).

Hind-Arap rakamları	Risâle-i Felekiyye Ayasofya Kü., 2756 yaprak: 10	Şems us-Siyâk Ayasofya Kü., yaprak 123	Sa ‘ādetnâme, Ayasofya Kü., 4190, yaprak 27	Sa ‘ādetnâme, Yusuf Ağâ Kü., 516, yaprak 75	Miftâh ul-Hisâb, Esad Ef Kü., yaprak 4	Câmi‘ ul-Hisâb, 7853 s. 10, 11	Mecma ‘ul-Kavâ‘ id, Haci Selim Ağa Kü., 376, S. 8	Mecma ‘ul-Kavâ‘ id, Köprülü Kü., 341 yaprak 7	‘Omdet ul-Hisâb, Nuru Osmaniye, 2984 yaprak 5
100	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
200	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
300	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
400	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
500	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
600	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
700	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
800	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
900	‘ ⁽⁶³⁾	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
1000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
2000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
3000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
4000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
5000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
6000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
7000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
8000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘
9000	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘	‘

Figure 26: Ottoman Siyaq numbers for the hundreds and thousands (from Otar 1991: 19).

Hind-Arap rakamları	Risâle-i Felekiyye Ayasofya Kü., 2756 yaprak: 10	Miftâh ul-Hisâb, y. 7	Câmi' ul-Hisâb, 7853 S. 10	Mecma 'ul-Kavâ' id, Köprülü Kü., 341, yaprak 11	Mecma 'ul-Kavâ' id, Haci Selim Ağa Kü., 376, S. 225	Hind-Arap rakamları	Risale-i Felekiyye, Ayasofya Kü., 2756
11	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
12	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
13	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
14	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
15	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
16	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
17	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
18	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
19	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع

Figure 27: Representations of compounds of the primary units and tens, and examples of large numbers in Ottoman Siyaq (from Otar 1991: 20).

Hind-Arap rakamları	Risale-i Felekiyye Ayasofya Kü., 2756	Hind-Arap rakamları	Mecma‘ ul-Kavā‘ id, Hacı Selim Ağa Kü., 375; S. 227, 229, 230, 231	Hind-Arap rakamları	Omdet ul-Hisāb, Nuruosmaniye Kü., 2984, yap. 5, 6.	Hind-Arap rakamları	Mecma‘ ul-Kavā‘ id, Köprülü Kü., 341, S. 7,8	Mecma‘ ul-Kavā‘ id, Hacı Selim Ağa Kü., 376
111	١١١	111	م١١	10.000	م١٠	م١٠	م١٠	م١٠
222	٢٢٢	222	م٢٢	100.000	م١٦	م١٦	م١٦	م١٦
333	٣٣٣	330	م٣٣	1.000.000	الْمَائِةُ الْعَاصِمَةُ	الْمَائِهُ الْعَاصِمَهُ	الْمَائِهُ الْعَاصِمَهُ	الْمَائِهُ الْعَاصِمَهُ
444	٤٤٤	445	لِسْعَهُ مَلِفِي	10.000.000	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ
555	٥٥٥	555	مَلِفِي	100.000.000	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ
666	٦٦٦	665	مَلِفَهُ	1.000.000.000	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ
777	٧٧٧	780	مَلِفَهُ	10.000.000.000	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ
888	٨٨٨	890	مَلِفَهُ	100.000.000.000	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ
999	٩٩٩	990	مَلِفَهُ	900.000.000.000	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ	مِلْفَهُ الْمَلِفَهُ

Figure 28: Representations of Ottoman Siyaq numbers (from Otar 1991: 21).

ورسیاه حابن لغت سیاقات و رقم									
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۰
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹
۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹
۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹
۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹
۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹
۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹
۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹

س	سون	دیع	س	س	سون	دیع	س	س	س
۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲
۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲
۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲
۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲
۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲
۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲

43 — 82 ye kadar siyakat rakkamları

ب	بوب	من	ب	ب	بوب	من	ب	ب	بوب
۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵
۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹
۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۸۰	۸۱
۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳
۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵
۸۸	۸۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷
۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹
۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۸۰	۸۱
۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳

83 — 260 a kadar siyakat rakkamları

Figure 29: Table showing Ottoman Siyaq numbers (from Cevdet 1937: 17).

<p>٢٦٠ مارس مارس مارس مارس ٣٩٠ ٣٨٠ ٣٧٠ ٣٦٠</p> <p>٣٥٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٣٤٠ ٣٣٠ ٣٢٠ ٣١٠</p> <p>٣٩٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٣٨٠ ٣٧٠ ٣٦٠ ٣٥٠</p> <p>٤٠٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٤٤٠ ٤٣٠ ٤٢٠ ٤١٠</p> <p>٤٧٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٤٨٠ ٤٩٠ ٥٠٠ ٥١٠</p> <p>٥٨٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٥٩٠ ٥٦٠ ٥٧٠ ٥٨٠</p> <p>٦٦٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٦٧٠ ٦٦٠ ٦٥٠ ٦٤٠</p> <p>٧٩٠ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٧٨٠ ٧٧٠ ٧٦٠ ٧٥٠</p> <p>٨٨٩ سپتامبر سپتامبر سپتامبر سپتامبر ٨٩٠ ٨٨٠ ٨٧٠ ٨٦٠</p>	<p>الـ اـ لـ يـ بـ يـ سـ عـ</p> <p>فـ لـ يـ بـ يـ عـ مـ</p> <p>عـ لـ عـ مـ لـ لـ سـ</p> <p>سـ لـ لـ لـ لـ لـ</p> <p>لـ لـ لـ مـ لـ مـ لـ</p> <p>سـ اـ لـ سـ عـ لـ عـ</p> <p>عـ عـ لـ عـ عـ عـ</p> <p>اـ عـ عـ عـ عـ عـ</p> <p>عـ عـ عـ عـ عـ عـ</p> <p>فـ عـ عـ عـ عـ عـ</p>
<p>٢٦٠ — ٩٩٠ a kadar siyekat rakkamlari</p>	<p>١٠٠٠ — ٧,٠٠٠,٠٠٠ e kadar siyakat rakkamlari</p>
<p>١١١٢١ اـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>١٣٣٢٢</p>	<p>١٤٤٤٠ دـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>١٣٣٣</p>
<p>٣١٣ مـ اـ عـ سـ اـ سـ</p> <p>٤١٤</p>	<p>٣٦٦٤٦ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٣٧٦٤٧</p>
<p>٢١٢ فـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٣١٣</p>	<p>٣٨٨٦٨ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٣٧٧٥٧</p>
<p>٩١٩ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٩١٩</p>	<p>٣٩٩٧٩ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٣٧١٩</p>
<p>٨١٨ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٨١٨</p>	<p>٥٨٨٣٧ فـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٥٨٨٣٧</p>
<p>٩١٩ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٩١٩</p>	<p>٦٦٩٦١ سـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٦٦٩٦١</p>
<p>٣٢٣ بـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٣٢٣</p>	<p>٨٥٣٧٣ دـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٨٥٣٧٣</p>
<p>٣٣٣ سـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٣٣٣</p>	
<p>٥٥٥ سـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٥٥٥</p>	
<p>٧٧٧ سـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٧٧٧</p>	
<p>٩٩٩ سـ عـ لـ مـ اـ عـ</p> <p>٩٩٩</p>	

Müteferrik siyakat rakkamlarina ait nümuneler. Ayni eser

Müteferrik siyakat rakkamlarina ait nümuneler. Ayni eser

Figure 30: Table showing Ottoman Siyaq numbers (from Cevdet 1937: 18).

سالہ مالہ سے بنتے ہے	مالہ بوسکے ملے در
١٣٨٩٦٦	٣٤٩٥١٥
سادھتے ملے ہے	سادھتے ملے ہے
٣٥٥٥٦٦	٤٦٠٢٠٥
سماں ہے بیٹے رہ	سماں ہے بیٹے رہ
٥٧٠٨١٦	٦١١٧٣٠
الدرالدہ سے ملے رہے	الدرالدہ سے ملے رہے
١٨١٦٨٦٦	
ایخ مالہ ملے بونکے بولے در	
٢٥٧٧٩١٥	
سالہ مالہ بنتے رہے نہ رہ	
٣٨٩٨٨١٥	
سالہ مالہ بنتے بونکے بار بونکے	
٨٩٧٧٢٣٧	
سالہ مالہ سے بنتے ہے مادرے	
٩٨٣٦٣٦٥	

Müteferrik siyakat rakkamları aynı eser

Müteferrik siyakat rakkamları. Ayni eser

Figure 31: Table showing Ottoman Siyaq numbers (from Cevdet 1937: 19). Note the use of **م** MARRATAN.

1-100 Arası Rakamlar

1 ا	2 ب	3 ت	4 ل	5 ن	6 س	7 ع	8 م	9 ه
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
ك	ل	ج	و	ش	س	ع	م	هـ
ر	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ

10 ع	11 عـ	12 عـ	13 عـ	14 عـ	15 عـ	16 عـ	17 عـ	18 عـ	19 عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ

Figure 32: Representations of Ottoman Siyaq numbers for 1–19 (from Öztürk 1996: 66).

Figure 33: Representations of Ottoman Siyaq numbers for 20–39 (from Öztürk 1996: 67).

٤٠	٤١	٤٢	٤٣	٤٤	٤٥	٤٦	٤٧	٤٨	٤٩
٤٠	٤١	٤٢	٤٣	٤٤	٤٥	٤٦	٤٧	٤٨	٤٩
لـ	الـ	الـ	الـ	الـ	الـ	الـ	الـ	الـ	الـ
سـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
٥٠	٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩
٥٠	٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ	لـ
٦٠	٦١	٦٢	٦٣	٦٤	٦٥	٦٦	٦٧	٦٨	٦٩
٦٠	٦١	٦٢	٦٣	٦٤	٦٥	٦٦	٦٧	٦٨	٦٩
سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ
سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ
سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ
سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ
سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ
سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ	سـ

Figure 34: Representations of Ottoman Siyaq numbers for 40–69 (from Öztürk 1996: 68).

٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩
٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩
٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩
٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩
٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩

Figure 35: Representations of Ottoman Siyaq numbers for 70–99 (from Öztürk 1996: 69).

100-1000 Arası Rakamlar

100	110	120	130	140	150	160	170	180	190
۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰
ما	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه
س	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه
۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰

Figure 36: Representations of Ottoman Siyaq tens from 100–390 (from Öztürk 1996: 70).

Figure 37: Representations of Ottoman Siyaq tens from 400–690 (from Öztürk 1996: 71).

Figure 38: Representations of Ottoman Siyaq tens from 700–990 (from Öztürk 1996: 72).

1000-1.000.000 Arası Rakamlar

1.000	2.000	3.000	4.000	5.000	6.000	7.000	8.000	9.000
١....	٢....	٣....	٤....	٥....	٦....	٧....	٨....	٩....
لـعـ	الـعـ	سـعـ	لـعـ	صـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
الـ	الـعـ	لـعـ	لـعـ	صـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ	لـعـ
10.000	20.000	30.000	40.000	50.000	60.000	70.000	80.000	90.000
١....	٢....	٣....	٤....	٥....	٦....	٧....	٨....	٩....
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000
١....	٢....	٣....	٤....	٥....	٦....	٧....	٨....	٩....
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ
عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ	عـ

Figure 39: Representations of Ottoman Siyaq numbers for the thousands, ten thousands, and hundred thousands (from Öztürk 1996: 73).

Milyonlar

1.000.000 ١.....	2.000.000 ٢.....	3.000.000 ٣.....	4.000.000 ٤.....	5.000.000 ٥.....
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
الدرالله	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه

6.000.000 ٦.....	7.000.000 ٧.....	8.000.000 ٨.....	9.000.000 ٩.....	10.000.000 ١.....
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه

20.000.000 ٢.....	30.000.000 ٣.....	40.000.000 ٤.....	50.000.000 ٥.....	60.000.000 ٦.....
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه

70.000.000 ٧.....	80.000.000 ٨.....	90.000.000 ٩.....	100.000.000 ١.....	200.000.000 ٢.....
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه
عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه	عَرْبَانَه

Figure 40: Representations of Ottoman Siyaq numbers for the millions, ten millions, and hundred millions (from Öztürk 1996: 74).

300.000.000 ٣.....	400.000.000 ٤.....	500.000.000 ٥.....	600.000.000 ٦.....	700.000.000 ٧.....
سیصد ملیون سیصد ملیون	پانچصد ملیون پانچصد ملیون	شصتھ ملیون شصتھ ملیون	هفتھ ملیون هفتھ ملیون	عشرھ ملیون عشرھ ملیون
800.000.000 ٨.....	900.000.000 ٩.....	1.000.000.000 ١.....	2.000.000.000 ٢.....	3.000.000.000 ٣.....
پانچھ ملیون پانچھ ملیون	سیھ ملیون سیھ ملیون	عشرھ ملیون عشرھ ملیون	سیھ ملار سیھ ملار	لکھ ملار لکھ ملار
4.000.000.000 ٤.....	5.000.000.000 ٥.....	6.000.000.000 ٦.....	7.000.000.000 ٧.....	8.000.000.000 ٨.....
لکھ ملار لکھ ملار	پانچھ ملار پانچھ ملار	سیھ ملار سیھ ملار	ہفتھ ملار ہفتھ ملار	سیھ ملار سیھ ملار
9.000.000.000 ٩.....	10.000.000.000 ١.....	20.000.000.000 ٢.....	30.000.000.000 ٣.....	40.000.000.000 ٤.....
لکھ پانچھ ملار لکھ پانچھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار	لکھ ہفتھ ملار لکھ ہفتھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار
50.000.000.000 ٥.....	60.000.000.000 ٦.....	70.000.000.000 ٧.....	80.000.000.000 ٨.....	90.000.000.000 ٩.....
لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار	لکھ سیھ ملار لکھ سیھ ملار

Figure 41: Representations of Ottoman Siyaq numbers for the hundred millions, trillions, and ten trillions (from Öztürk 1996: 75).

Milyonlar Basamağında Muhtelif Rakamlar

1182100	اعمالي الملايين	2114894	اعمالي الملايين
1225581	باعمالي الملايين	2123707	باعمالي الملايين
1252996	باعمالي الملايين	2304000	باعمالي الملايين
1257997	باعمالي الملايين	2332810	باعمالي الملايين
1298631	باعمالي الملايين	2350000	باعمالي الملايين
1327022	باعمالي الملايين	2372223	باعمالي الملايين
1412554	لداعمالي الملايين	2390000	لداعمالي الملايين
1446996	لداعمالي الملايين	2410000	لداعمالي الملايين
1640546	ملايين	2413642	ملايين
1676630	ملايين	2447805	ملايين
1868000	ملايين	2460472	ملايين
1915200	ملايين	2450000	ملايين
2005000	ملايين	2523499	ملايين
		2571510	ملايين

Figure 42: Representations of Ottoman Siyaq numbers in the millions (from Öztürk 1996: 86).

2719549	محل بيع الدخلات والمعروض.
2896180	محل بيع الدخلات والمعروض.
2993021	محل بيع الدخلات والمعروض.
3127861	اسط الدخلات والمعروض.
3174527	اسط الدخلات والمعروض.
3191908	اسط الدخلات والمعروض.
3452124	محل بيع الدخلات والمعروض.
3491015	محل بيع الدخلات والمعروض.
3548229	محل بيع الدخلات والمعروض.
3582192	محل بيع الدخلات والمعروض.
3583188	محل بيع الدخلات والمعروض.
3599914	محل بيع الدخلات والمعروض.
3627120	- سط الدخلات والمعروض.
4159804	الوكلان الدخلات والمعروض.
4550000	محل بيع الدخلات والمعروض.
4570303	محل بيع الدخلات والمعروض.
4587081	محل بيع الدخلات والمعروض.
5194079	محل بيع الدخلات والمعروض.
5373648	محل بيع الدخلات والمعروض.
7109126	اسط الدخلات والمعروض.
7751790	اسط الدخلات والمعروض.
9061236	محل بيع الدخلات والمعروض.
10705600	محل بيع الدخلات والمعروض.
23440000	محل بيع الدخلات والمعروض.
26292683	محل بيع الدخلات والمعروض.
27120691	محل بيع الدخلات والمعروض.
27718115	محل بيع الدخلات والمعروض.
53258171	محل بيع الدخلات والمعروض.
53258171	محل بيع الدخلات والمعروض.
63457157	محل بيع الدخلات والمعروض.
65050009	محل بيع الدخلات والمعروض.
67173716	محل بيع الدخلات والمعروض.
1051520800	محل بيع الدخلات والمعروض.

Figure 43: Representations of Ottoman Siyaq numbers in the millions (from Öztürk 1996: 87).

BUÇUKLU RAKAMLAR

0.5	፩	፪
0.5	፻	፻
	፻	፻
1.5	፻	
2.5	፻	
12.5	፻፻	፻፻
43.5	.	፻፻፻
40.5	፻	
65.5	፻፻	
75.5	፻፻	
103.5	፻፻	
110.5	.	፻፻፻
124.5	፻፻፻	

157.5	፻፻፻፻	
219.5	.	፻፻፻፻
352.5	፻፻፻፻	፻፻፻፻
434.5	፻፻፻፻	፻፻፻፻
532.5	፻.	፻፻፻፻
562.5	፻.	፻፻፻፻
583.5	፻፻፻፻	
663.5	፻.	፻፻፻፻
1581.5	፻፻፻፻	
2510.5	፻፻፻፻	
3579.5	፻፻፻፻፻	
4822.5	፻፻፻፻፻	

Figure 44: Representations of fractions used Ottoman Siyaq (from Öztürk 1996: 88).

	Arapçası	Siyakat ile yazılışı	Okunuşu		Arapçası	Siyakat ile yazılışı	Okunuşu
1/2	نصف	نِصْف	nışf	1/6	سُدْس	سُدْس	suds
1/3	ثلث، ثلثان	ثُلُث، ثُلَثَانٌ	sulus	1/96	سُلْطَان	سُلْطَان	şa'ır (arpa)
2/3	ثلثان	ثُلَثَانٌ	sulusān	1/24	طَوْع	طَوْع	tassuc (iki habbe)
1/4	ربع	رَبْع	rub'				

Figure 45: Some fractions used in Ottoman Siyaq (from Otar 1991: 17).

Kitaplarda, kesirlerin, tam adetlerin yanında değil, altına yazılması gerekiğinden bahsedilmektedir. Bunu da şu misallerle arz edelim:

$10111 \frac{17}{96}$	عالي١١١ سٰرٰب	$60666 \frac{7}{8}$	ستة٦٦٦ سٰرٰب
$20222 \frac{1}{3}$	عشرون٢٢٢ سٰرٰب	$70777 \frac{23}{24}$	سبعين٧٧٧ سٰرٰب
$30333 \frac{1}{2}$	ثلاثين٣٣٣ سٰرٰب	$80888 \frac{1}{4}$	ثمانين٨٨٨ سٰرٰب
$40444 \frac{2}{3}$	أربعين٤٤٤ سٰرٰب	$721220 \frac{5}{6}$	سبعين٢٢٠ سٰرٰب
$50555 \frac{5}{6}$	خمسين٥٥٥ سٰرٰب	$894244 \frac{1}{6}$	ثمانين٩٤٢٤٤ سٰرٰب

Kesirlerin yevmiye defterinde sahifenin (bariz) kısmına yazılması gerekiği belirtilmiştir. (Bariz) kısmı, sağdan sola doğru yazılan arapçada, sahifenin sol yarısıdır. Soldan sağa doğru yazılan lâtin harflerinde, sahifenin sağ yarısına tekabül eder. Hepimizin bildiği gibi, rakamların bu boş tarafa yazılması usulüne, halen dahi titizlikle riayet edilmektedir.

Kesirlerin, bağlı oldukları tam sayıların ifade ettiği cinslere (gümüş, kumaş, para, ağırlık, uzunluk, v.s. gibi) göre anlaşılması ve cami inşaatı, mücevherat hazineleri, kuyumculuk ve diğer işler muhasebeehrinde, kesirler kaybolmasın yani hak geçmesin diye, mal ve paralara ait kesirlerin tam yazılması kitaplarda belirtilmiştir.

Figure 46: Examples of fractions in Ottoman Siyaq (from Otar 1991: 27).

EMPLOYES PAR LES ARABES.

Pl. VIII

Chiffre Diwani.

	ب	ع	س	ح	لعا	م ^b	ن	أ
٨.	٧.	٦.	٥.	٤.	٣.	٢.	١.	
٣	٢	١٠١	٢	٢	٢	٢٦	٢٦	عَا
٤	٨٠.	٧٠.	٦٠.	٥٠.	٤٠.	٣٠.	٢٠.	١٠.
٥	عَا	عَا	عَا	عَا	عَا	١٤	٩	٥
٦	٨٠٠.	٧٠٠.	٦٠٠.	٥٠٠.	٤٠٠.	٣٠٠.	٢٠٠.	١٠٠.
٧	الع	الع	الع	الع	الع	الع	الع	الع
٨	٨,٠٠٠.	٧,٠٠٠.	٦,٠٠٠.	٥,٠٠٠.	٤,٠٠٠.	٣,٠٠٠.	٢,٠٠٠.	١,٠٠٠.
٩	عَا	عَا	عَا	عَا	عَا	عَا	عَا	عَا
١٠	٨٠,٠٠٠.	٧٠,٠٠٠.	٦٠,٠٠٠.	٥٠,٠٠٠.	٤٠,٠٠٠.	٣٠,٠٠٠.	٢٠,٠٠٠.	١٠,٠٠٠.
٢٠	لـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ
٣٠	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ
٤٠	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ	ـعـاـلـ
	(b ou ب) . c ou س . d ou ح) .							
٥٠								

Nombres composés,

١٦. سـعـ. ١٥. حـغـ. ١٤. لـعـعـ. ١٣. سـعـ. ١٢. لـعـ.

٣٥. حـسـ. ٢٤. لـعـوـ. ٢١. اـعـ. ٢٢. اـعـ. ٢٩. عـعـ. ٢٧. عـ.

٢٠. حـلـ. ١٥٢. مـاـلـحـ. ٤٨. لـعـاـ. ١٤١. ١٦. لـعـاـ.

٤١٦. لـعـابـعـ. ٣١٥. لـعـابـعـ.

Chiffre n'étant proprement qu'une manière abrégée d'écrire les numéros, on y place comme dans le discours, les unités avant les dixaines, entre les centaines et les dixaines.

Figure 47: Diwani numbers from a French grammar of Arabic (de Sacy 1831: table 4).

CHIFFRES srq.	VALEURS.	NOMS DE NOMBRE EN TURC.	CHIFFRES srq.	VALEURS.	NOMS DE NOMBRE EN TURC.
ل	1	bir.	٠-ع	14	on deurt.
س	2	iki.	٠-ع	15	on bech.
ل	3	utch.	٠-ع-	16	on alty.
ج	4	deurt.	٠-ع	17	on iedi.
ه	5	bech.	٠-ع	18	on sekiz.
س et .	6	alty.	٠-ع	19	on d'oqouz.
ي	7	iedi.	٠-ع	20	iguirmi.
و ou ي	8	sekiz.	٠-ع	21	iguirmi bir.
و	9	d'oqouz.	٠-ع	22	iguirmi iki.
ع	10	on.	٠-ع	23	iguirmi utch.
كع	11	on bir.	٠-ع	24	iguirmi deurt.
كاع	12	on iki.	٠-ع	25	iguirmi bech.
كلاع	13	on utch.	٠-ع	26	iguirmi alty.

¹ Le « remplace ordinairement le signe **L** dans les nombres composés ; mais, placé à la fin du nombre, ce n'est qu'un signe orthographique sans valeur dans la combinaison.

² Dans les nombres composés de dizaines et d'unités, celles-ci s'écrivent toujours en premier lieu, comme en arabe; mais, en turc, les dizaines s'expriment d'abord, et les unités ensuite, sans conjonction.

Figure 48: Table showing Siyaq numbers designated by Pihan as ‘Turkish’ (from Pihan 1860: 235).

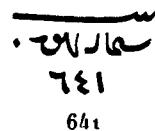
CHIFFRES <i>sıraq.</i>	VALEURS.	NOMS DE NOMBRE EN TURC.	CHIFFRES <i>sıraq.</i>	VALEURS.	NOMS DE NOMBRE EN TURC.
٢٧	27	<i>iguirmi iedi.</i>	٢٠٠	200	<i>iki tuz.</i>
٢٨	28	<i>iguirmi sekiz.</i>	٣٠٠	300	<i>utch tuz.</i>
٢٩	29	<i>iguirmi d'ogouz.</i>	٤٠٠	400	<i>deurt tuz.</i>
٣٠	30	<i>otouz.</i>	٥٠٠	500	<i>bech tuz.</i>
٣١	31	<i>otouz bir, etc.</i>	٦٠٠	600	<i>alty tuz.</i>
٤٠	40	<i>gyrq.</i>	٧٠٠	700	<i>iedi tuz.</i>
٥٠	50	<i>elli.</i>	٨٠٠	800	<i>sekiz tuz.</i>
٦٠	60	<i>almich.</i>	٩٠٠	900	<i>d'ogouz tuz.</i>
٦٦	66	<i>almich alty.</i>	١,٠٠٠	1,000	<i>bîn.</i>
٧٠	70	<i>iëtmich.</i>	١٠,٠٠٠	10,000	<i>on bîn.</i>
٨٠	80	<i>sekâdn, sekzen.</i>	٢٠,٠٠٠	20,000	<i>iguirmi bîn.</i>
٩٠	90	<i>d'ogsân.</i>	١٠٠,٠٠٠	100,000	<i>tuk.</i>
١٠٠	100	<i>tuz.</i>			

Figure 49: Table showing Siyaq numbers designated by Pihan as ‘Turkish’ (from Pihan 1860: 236).

NUMÉRATION TURQUE.

237

desquels nous répétons les valeurs en chiffres arabes. Le ـ (s), dont le trait se prolonge au-dessus des signes numériques, est l'abréviation du mot arabe سیاق *syâq* :

 ٦٤١
 641

Ce nombre représente effectivement, mais en abrégé, et en sous-entendant la conjonction *wa*, nécessaire entre les diverses quantités exprimées en arabe :

sitoumiât *wa* wâh'ed *wa* arbâ'yn (six cents et un et quarante).

En turc, il se lit : *altı yüz qırq bir*.

En résumé, les chiffres *syâq*, dont les fonctionnaires turcs font tant de mystère, ne sauraient embarrasser longtemps qui-conque sait un peu d'arabe; et les explications que nous avons données plus haut suffisent pour faire lire sans difficulté les nombres suivants, soit en arabe, soit en turc :

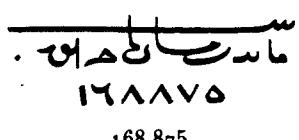
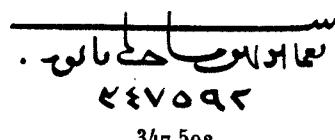
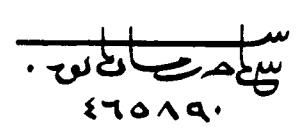
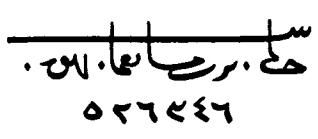
 ١٦٨٨٧٥ 168,875	 ٣٤٧٥٩٣ 347,593
 ٤٦٥٨٩٠ 465,890	 ٥٢٦٣٤٦ 526,346

Figure 50: Example the Siyaq number mark in print (from Pihan 1860: 237).

44

DE L'ÉCRITURE TURQUE.

5° Le *qirman*. Cette écriture, très-compacte, offre une grande ressemblance avec le *dyraqn* et le *ta'lyq*. On ne l'emploie guère que pour les registres particuliers et quelques lettres d'affaires.

6° Le *sra'qan*, dont se servent les financiers, s'écrit sans points diaeritiques, et chaque lettre finale est terminée par un trait horizontal, comme dans ces mots :

سليمان	مولى	محمد	مختار	حاتم	عثمان	عبدالكريم
suleymân	moh'ammed	must'añ	cralyl	'otsmân	'abd elkerym	
علی	عبدالله					
'aly	'abd allah,	etc.				

CHIFFRES SYAQ.

Ces chiffres se figurent de la manière suivante :

١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	، etc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Figure 51: Examples of Ottoman Siyaq Numbers printed in metal types (from Pihan 1861: 44).

LES CHIFFRES « DÎVÂNÎ » CHEZ LES ARABES (1)

CHIFFRES	VALEUR	CHIFFRES	VALEUR	CHIFFRES	VALEUR
١	1	سع	١٩	الف	1,000
٢	2	ع	٢٠	الع	2,000
٣ ou ٣	3	س	٣٠	ساف	3,000
لعا	4	لعا	٤٠	لعل	4,000
ح	5	ح	٥٠	حاف	5,000
س	6	س	٦٠	ساف	6,000
بعا	7	بعا	٧٠	بعل	7,000
بها	8	بها	٨٠	بعلاف	8,000
س	9	س	٩٠	سعل	9,000
عا	10	عا	١٠٠	عاف	10,000
أع	11	أع	٢٠٠	ع	20,000
لعا	12	لعا	٣٠٠	سلا	30,000
لعا	13	لعا	٤٠٠	لعل	40,000
لعا	14	لعا	٥٠٠	حلا	50,000
لعا	15	لعا	٦٠٠	لا	60,000
لعا	16	لعا	٧٠٠	ملا	70,000
لعا	17	لعا	٨٠٠	سل	80,000
لعا	18	لعا	٩٠٠	لعل	90,000

(1) D'après un manuscrit du *Vocabulaire arabe-persan* de ZAMAKHCHARI (Bibliothèque Nationale, ancien fonds arabe n° 1256), reproduits dans la *Grammaire arabe de SILVESTRE DE SACY* et dans l'ouvrage de A.-P. Pihan.

Figure 52: Hand-written chart of “the *diwani* numbers of the Arabs” (from Kazem-Zadeh 1915: Plate VII). The variant form of 300 is missing in the original.

UNITÉS.		DIZAINES.		CENTAINES.	
١	1	عَا	١٠	٦	١٠٠
لَا	٢	٦٦	٢٠	٦٦	٢٠٠
٣	٣	٦٧	٣٠	٦٧٦	٣٠٠
لعا	٤	٦٨	٤٠	٦٨٦	٤٠٠
حا	٥	٦٩	٥٠	٦٩٦	٥٠٠
سَا	٦	٧٠	٦٠	٧٠٦	٦٠٠
بَا	٧	٧١	٧٠	٧١٦	٧٠٠
هَا	٨	٧٢	٨٠	٧٢٦	٨٠٠
عَا	٩	٧٣	٩٠	٧٣٦	٩٠٠

MILLE.	DIZAINES DE MILLE.	CENTAINES DE MILLE.			
العَوْنَى ou الـ	١,٠٠٠	العَـ	١٠,٠٠٠	العـ	١٠٠,٠٠٠
الـ	٢,٠٠٠	ـ	٢٠,٠٠٠	ـ	٢٠٠,٠٠٠
ـ	٣,٠٠٠	ـ	٣٠,٠٠٠	ـ	٣٠٠,٠٠٠
ـ	٤,٠٠٠	ـ	٤٠,٠٠٠	ـ	٤٠٠,٠٠٠
ـ	٥,٠٠٠	ـ	٥٠,٠٠٠		
ـ	٦,٠٠٠	ـ	٦٠,٠٠٠		
ـ	٧,٠٠٠	ـ	٧٠,٠٠٠		
ـ	٨,٠٠٠	ـ	٨٠,٠٠٠		
ـ	٩,٠٠٠	ـ	٩٠,٠٠٠		

Figure 53: Printed forms of Diwani numbers (from Pihan 1860: 211).

EXEMPLES DE QUELQUES NOMBRES COMPOSÉS.					
١٥	١١	٢٤	١٧	٣١	٤٢
٦٤	١٩	٦٧	١٨	٦١	٤٨
٣٥	١٣	٣٤	١٩	٣٦	١٤١
٣٤	١٤	٣٥	٢١	٣٦	١٥٣
٣٦	١٥	٣٦	٢٤	٣٦	٢٠٦
٣٦	١٦	٣٦	٣٥	٣٦	٣١٥

Figure 54: Printed forms of Diwani compound numbers (from Pihan 1860: 212).

DE L'ÉCRITURE ARABE.

33

on figurait ces chiffres sur le sable ; l'autre est appelée *dyoudny*, et s'employait jadis dans les bureaux de l'administration supérieure.

CHIFFRES *GHOBĀR*.

١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Comme il n'existe pas de *zéro* dans ce genre de numération, les dizaines s'indiquent par un point sur les unités, les centaines par deux points, et les mille par trois points; exemples : $\dot{\underline{x}}$ ٢٠, $\ddot{\underline{y}}$ ٧٠٠, $\dot{\underline{\dot{x}}}$ ٣٠٠٠, etc.

Les chiffres *ghobār* sont usités dans certains ouvrages de mathématiques et de géographie.

CHIFFRES *DYOUĀNY*.

ل	ع	ا	س	ح	م	ن	ع	و
١٠	٩	٨	٧	٦	٥	٤	٣	٢
أع لاع عع لمعع حمع سع								
etc.	١٦	١٥	١٤	١٣	١٢	١١		

Ces signes paraissent être plutôt des abréviations de mots arabes exprimant les quantités, que de véritables chiffres. Pour les nombres plus élevés, on peut voir le

5

Figure 55: Printed forms of the “chiffres *dyouâny*” or “*diwani numbers*” (from Pihan 1861: 33). The metal font differs from that used in the excerpts shown in figures 53 and 54.